

Kuortaneen seurakunta TALOUSARVIO VUODELLE 2025

TOIMINTA- JA TALOUS- SUUNNITELMA 2025–2027

Sisällys

I	Yleisperustelut	3
1	Yleiskatsaus	5
1.1	Yleinen talouden kehitys	5
1.2	Seurakuntatalouksien talouden kehitys	5
1.3	Seurakunnan toiminnan ja talouden katsaus	6
1.4	Arvio tulevasta kehityksestä	11
1.5	Seurakunnan painopistealueet vuonna 2025	12
1.6	Henkilöstö	15
1.7	Talousarvion rakenne	17
1.8	Talousarvion sitovuus	18
II	Käyttötalousosa	19
2	Perustelut	19
2.1	Hallinto (pl 1)	19
2.2	Seurakunnallinen toiminta (pl 2)	23
2.3	Hautaustoimi (pl 4)	42
2.4	Kiinteistötoimi (pl 5)	44
III	Tuloslaskelmaosa	46
1.1	Perustelut	46
1.2	Tuloslaskelmat	47
IV	Investointiosa	48
4.1	Perustelut	48
4.2	Investointiosa hankkeittain	49
V	Rahoitusosa	50
VI	Hautainhoitorahasto	51

I Yleisperustelut

Rohkeasti ja luottavaisesti kohti tulevaa

Vuosi 2024 toi mukanaan monia muutoksia Kuortaneen seurakuntaan, ja näin se osaltaan jatkoi vuoden 2023 linjaa. Vuonna 2024 keskeiset muutokset koskivat seurakuntamme työyhteisöä ja johtamista, toimihan kirkkoherrana vuoden 2024 aikana kolme eri henkilöä. Vuosi 2025 ei muutoksia henkilöstössä pysäytä, seurakunnassa on silloin edessään ainakin yksi virantäyttöprosessi, mahdollisesti useampikin.

Seurakunnassa aloitti vuoden 2024 alussa oma talouspäällikkö, joka vastaa myös kirkkoherranviraston toimiston tehtävistä, eli aiemmin seurakunnassa olleen kanslistin viran tehtävistä. Tämä on tuonut vakautta ja ennustettavuutta seurakuntaan, mikä osaltaan tukee seurakunnan palvelu- ja kokonaistyötä.

Vuotta 2025 ajatellen, seurakunnassa jatkuvat isot ja pienemmätkin kiinteistöjen rakennus- ja kunnostusprojektit, jotka ovat eri syistä johtuen jääneet vielä kesken. Tulevien rekrytointien onnistunut läpivienti ja henkilöstössä jo pidempään vaikuttaneen muutostilanteen vakauttaminen mahdollistavat osaltaan toimivien puitteiden luomisen seurakuntatyölle ja -elämälle. Myös henkilöstön työhyvinvointiin ja -tyytyväisyyteen panostetaan entistä enemmän tulevana vuonna, ja näin jatketaan sitä henkilöstöstrategian mukaista kehitystyötä, mikä on jo aloitettu seurakunnassa. Lisäksi jo hyväksi koettu E-passi-kokeilu vakiinnutetaan osaksi seurakunnan työhyvinvointi ja -tukipalveluja. Myös seurakunnan strategia pyritään aiempaa paremmin viemään käytäntöön eri työalojen toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa sekä myös laajemmassa, yksittäiset työalat ylittävässä seurakuntatoiminnassa, esimerkiksi liittyen viestintään, vapaaehtoistyöhön ja ympäristöasioihin.

Kuten laajemmin koko Suomen ev.lut. kirkon tasolla, niin myös oma seurakuntamme joutuu tulevaisuudessa miettimään entistä enemmän sitä, miten toimia ja pysyä elinvoimaisena niukkenevilla resursseilla. Henkilöstö ja seurakuntamme jäsenet ovat seurakunnan tärkein resurssi, joka mahdollistaa muun seurakuntaelämän. Ihmisiin, ja erityisesti ihmissuhteiden toimivuuteen ja johtamiseen on panostettava aiempaa enemmän tulevaisuudessa. Myös panostamalla hyvään suunnitteluun, kokeiluihin ja

toiminnan strategianmukaiseen toteutukseen, seurakunnalla on mahdollisuus rakentaa elinvoimaista ja vakaata seurakuntayhteisöä, jossa yhdessä eletään todeksi sitä rikasta uskonelämän todellisuutta, johon Kristus meitä kaikkia kutsuu. Lähimmäisenrakkaus ja palveleva asenne ovat tässä keskeisessä roolissa, niin työyhteisön sisällä kuin laajemman seurakuntayhteisön piirissä.

Timo Kaukomaa

vs. kirkkoherra

1 Yleiskatsaus

1.1 Yleinen talouden kehitys

Kuluvana vuonna talouskasvu on ollut heikkoa. Taantumien pohja on kuitenkin nyt saavutettu ja talous virkkaa vähitellen taantumasta. Lyhyen aikavälin ennusteet ennakoivat vauhtia talouskehitystä. Inflaatio on kuluvan vuoden aikana hidastunut laajalaisesti ja koronlasku tukee elpymistä. Inflaatio, kuluttajahintojen vuosimuutos, oli 1 % heinäkuussa 2024. Veromuutokset, kuten arvonnäköveron nosto, nostavat kuluttajahintoja, ja niiden vaikutus kuluttajahintoihin on suurimmillaan vuonna 2025. Inflaatioennusteet vuodelle 2025 ovat kuitenkin verraten maltilliset vaihdellen välillä 1,6–2,2 prosenttia.

Työllisyystilanne on vuoden aikana heikentynyt. Uusien avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt ja työttömien työnhakijoiden, lomautettujen sekä pitkäaikaistyöttömien määrä noussut. Työllisyysasteen trendi oli heinäkuussa 72,4 prosenttia, mikä on 0,9 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuoden 2023 heinäkuussa. Työllisyyden ennustetaan toipuvan ensi vuonna talouskasvun myötä. Hallituksen työllisyystoimet ja maahanmuutto lisäävät työvoiman tarjontaa. Työllisyysasteen ennustetaan kohenevan 73,1 prosenttiin vuonna 2025.

Bruttokansantuote kasvoi tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2024 toisella neljänneksellä 0,4 % edellisestä vuosineljänneksestä. Vuodelle 2025 Suomen pankki ennustaa (11.6.2024) 1,2 %:n talouskasvua. VM:n ennuste vuodelle 2025 (17.6.2024) on 1,6 %. Liikepankkien ennusteet vaihtelevat välillä 1,4–2 prosenttia.

1.2 Seurakuntatalouksien talouden kehitys

Seurakuntataloudet ovat keskenään hyvin erilaisissa taloudellisissa tilanteissa ja erot kasvavat edelleen. Koko kirkon tasolla seurakuntien kirkollisverotuotto kasvoi poikkeuksellisen paljon vuonna 2023. Kirkollisveroa tilitettiin yhteensä 1,035 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+11,3 %) vuodesta 2022. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat. Verotulot vähenivät ainoastaan kahdeksassa seurakunnassa (3 %). Vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuu-

distuksen vuoksi toteutettu verotusuudistus paransi kirkollisveron reaalityttöä. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikutti kunnan veropohja, korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkaratkaisut ja pääsääntöisesti inflaatioon sidottujen eläketulojen kasvu sekä seurakuntatalouksissa tehdyt päätökset kirkollisveron suhteen.

Vuodelle 2025 ennustetaan jälleen merkittävää kirkollisverotulojen kasvua. Kasvu on seurausta hallituksen julkisen talouden sopeuttamistoimenpiteistä, joilla se pyrkii lisäämään kuntien verotuloja. Näiden toimien sivuseurauksena myös kirkollisveron tuotto paranee, koska kirkollisvero määräytyy saman veropohjan perusteella kuin kunnallisvero. Kuitenkin on tässä yhteydessä hyvä huomioda se, että inflaatiokorjattu kirkollisverotuotto oli vuonna 2023 yli 100 miljoonaa euroa pienempi kuin se oli huippuvuotena 2009. Eli vaikka kirkollisverotulot kasvavat, niiden tuotto on pienentynyt merkittävästi viimeisten vuosien aikana.

Lain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan valtion talousarviosta maksettavalla rahoituksella, joka näkyy seurakunnan talousarviossa valtionrahoituksena. Korvattavia tehtäviä ovat hautaustoimi, väestökirjanpito tehtävät sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito.

Kirkon virka- ja työehtosopimus on voimassa 1.3.2023-28.2.2025, jonka jälkeen sen voimassaolo jatkuu vuoden kerrallaan, ellei sopimusosapuoli sitä irtisano. Sopijapuolet sitoutuvat vahvasti jatkuvan neuvottelun periaatteeseen. Tavoitteena on työelämän kehittäminen. Seuraavat palkankorotuksia ei vielä tässä vaiheessa voida varmasti arvioida, johtuen sopimuskauden loppumisesta. Vuonna 2024 tehtyjen palkankorotusten myötä palkat nousivat koko kirkon tasolla keskimäärin 5,5 %.

1.3 Seurakunnan toiminnan ja talouden katsaus

Vuoden 2024 lokakuun loppuun mennessä verotuloja tilitettiin noin 16 000 € enemmän kuin samana ajanjaksona vuonna 2023. Seurakuntien kirkollisveron kehityksen näkökulmasta ratkaisevaa on, miten tulevat vuodet näkyvät työllisyyskehityksessä ja miten seurakunnan jäsenmäärä kehittyy.

Kirkkovaltuusto päätti vuoden 2025 kirkollisveroprosentiksi 1,85. Verotulokertymään vaikuttavat monet tekijät kuten talouden yleinen kehitys, työllisyystilanne, seurakunnan jäsenten ansio- ja eläketulojen määrä sekä seurakunnan tuloveroprosentti. Ennusteiden mukaan seurakunnan jäsenmäärä laskee noin 50 hengen vuosivauhdilla,

mikä tarkoittaa edelleen laskua verotuloihin. Vuodelle 2025 on kirkollisverotuloja arvioitu kertyvän Kuortaneen seurakunnalle noin 910.000 €.

Henkilöstökulut ovat seurakunnan suurin menoerä, vuoden 2025 talousarviossa henkilöstökulut ovat 57 % verotuloista (talousarvio vuonna 2024: 62 %, tilinpäätös 2023: 56 % tilinpäätökset 2022: 58 % ja 2021: 60 %). Vuoden 2023 tilinpäätökseen verrattuna tässä talousarviossa henkilöstökulut ovat 91.879 € suuremmat ja kuluvan vuoden talousarvioon nähden 34.430 € suuremmat.

Suunnitelman mukaiset poistot on toteutettu tasapoistoina. Kuortaneen seurakunnassa on kirkkohallituksen suosituksen mukaisesti poistosuunnitelman osalta siirrytty tasapoistoihin 1.1.2021 alkaen.

Julkisyhteisöjen taloudenhoidon perustana on talouden tasapaino. Käytännössä talous on aina yli- tai alijäämäinen, mutta pitkällä aikavälillä sen tulee olla keskimäärin tasapainossa. Talouden suunnittelussa tulee ottaa huomioon seurakunnan talouden nykytilan yli- tai alijäämäisyys. Talouden tasapainon mittarina suositellaan käytettäväksi vuosikatteen määrän suhdetta tulevien investointien ja lainanlyhennysten vuosikiervoon.

Virve Männikkö
talouspäällikkö

Valtion rahoitus

Hallitus on esittämässä (Valtiovarainministeriön ehdotus vuoden 2025 talousarvioksi), että evankelisluterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin myönnettävää määrärahaa leikataan lähes 20 miljoonalla eurolla. Perusteena leikkaukselle esitetään kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen poistamisesta ja työttömyysvakuutusmaksun alentamisesta johtuva kirkollisverotuottojen kasvu. Valtionrahoituksen määräksi vuodelle 2025 esitetään 104 906 000 euroa. Kirkon keskusrahaston talousarviossa esitetään, että seurakunnille jaettava summa olisi 94 078 900 euroa.

Valtion rahoituksen jakoperustetta (euroa/kunnan jäsen) seurakunnille ollaan muuttamassa. Kirkolliskokous päätti marraskuussa 2023, että kirkkohallituksen on selvitettävä keinoja uudistaa valtion rahoituksen jakoperusteita (euroa/kunnan jäsen) niin,

että rahoitus jatkossa ohjautuisi aiempaa oikeudenmukaisemmin seurakuntatalouksien kesken ja että valtion rahoitus nykyistä tarkemmin vastaisi valtion määräämien lakisääteisten velvoitteiden hoitamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Kirkkohallituksessa on kevään aikana tehty selvitys, jonka pohjalta esitetään, että jakoperusteena vuodesta 2026 alkaen käytettäisiin mallia, jonka painokertoimet menevät siten, että 15 % seurakuntataloudelle jaettavasta summasta perustuu seurakuntatalouden kulttuuriperintöindeksiin suhteelliseen osuuteen, 15 % seurakuntatalouden edellisen vuoden vahvistettuun väkilukuun, 35 % seurakuntatalouden alueella kuolleiden määrän 5 vuoden liukuvan keskiarvon suhteelliseen osuuteen ja 35 % seurakuntatalouden alueelle haudattujen ihmisten määrän 5 vuoden liukuvaan keskiarvoon. Vuosi 2025 olisi ns. siirtymäkausi, jolloin puolet seurakunnille jaettavasta rahoituksesta jaettaisiin nykyisen euroa/kunnan jäsen -jakoperusteen mukaan ja puolet uuden jakoperusteen mukaan. Lopullisen päätöksen tekee kirkolliskokous marraskuussa.

Kirkolliskokous totesi kokouksessaan marraskuun 2024 alussa, ettei kirkon valtiolta saama rahoitus kata nykyiselläkään seurakuntien lakisääteisten tehtävien koko kustannusta. Esitetty uusi lähtötaso korvaisi vuoden 2023 kustannusten perusteella arvioituna enää noin 52 % kokonaiskustannuksista, mitä ei enää voida kirkolliskokouksen mielestä pitää kohtuullisena. Eduskunnan hallintovaliokunnan kanta rahoituslakia vuonna 2014 käsiteltäessä oli, että kohtuullisena voidaan pitää 80 % kattavuutta kokonaiskustannuksista.

”Vähennyksen kompensoiminen pelkästään hautaustoimen maksuja korottamalla merkitsisi keskimäärin noin 400–1000 euron korotuksia nykyisiin maksuihin”, kirkolliskokous toteaa.

Kirkolliskokous arvioi, että seurakuntien luottamushenkilöiden on vaikea tehdä näin suurta kertaluontoista korotusta hautaustoimen maksuihin. Tämä johtaisi siihen, että kustannuksia katettaisiin yhä enenevässä määrin kirkollisverotuloilla.

Kirkkolain mukaan kirkollisverotuloa käytetään seurakunnan, seurakuntayhtymän ja kirkon tehtävien rahoittamiseen. Yhteiskunnallisista tehtävistä aiheutuvat kustannukset tulee sen sijaan lähtökohtaisesti kattaa valtion rahoituksella sekä hautaustoimesta ja väestökirjanpidon tehtävistä perittävillä maksuilla.

Valtion rahoitusta lakisääteisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin Kuortaneen seurakunta sai kuluvana vuonna 70.300 €. Seurakunnan osuuden valtion rahoituksesta arvioidaan kasvavan, mikäli kirkolliskokous päättää jakoperusteista kuten esitetään.

Kriisiytyvän seurakunnan mittarit

Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa Kuortaneen seurakunnan tilanne on vakaa. Talouden mittareista tilinpäätöksessä 2023 toteutui rahavarojen riittävyys, joka oli 373 päivää (alaraja alle 90 päivää). Henkilöstökulut vähenevät 1.8.2025 alkaen, kun nuorisotyönohjaaja eläköityy ja uudelle nuorisotyönohjaajalle tulee velvollisuus tehdä varhaiskasvatusta, jolloin poistuu tarve osa-aikaiselle lastenohjaajalle.

Seurakunnan toiminnassa ja hallinnossa on ilmennyt puutteita. Niitä ollaan ratkomaan ja vuonna 2025 tehdään ratkaisuja kirkkoherratilanteeseen.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan hallinnon ja talouden mittarit	TP 2023	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio kuluva vuosi	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio Talousarvio 2025
1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät • Puutteet hautausmaiden tai hautausmaiden ylläpitotehtävien hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa.	Hautausmaiden ja hautausmaiden ylläpitotehtävien resurssit ovat riittävät. Kulttuurihistoriallisesti arvokasta kirkkoa ylläpidetään asianmukaisesti. Kuortaneen seurakunta kuuluu Lapuan hiippakunnan aluekeskusrekisteriin.	Hautausmaiden ja hautausmaiden ylläpitotehtävien resurssit ovat riittävät. Kulttuurihistoriallisesti arvokasta kirkkoa ylläpidetään asianmukaisesti.	Hautaukseen liittyvät maksut käydään läpi tavoitteena suosituksen mukainen hinnoittelu. Varmistetaan kustannusten kohdentumisen oikeellisuus.
2. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet	Toimielimet toimivat asianmukaisesti, tosin valtuuston jäsenillä ei ole varajäseniä.	Toimielimet toimivat asianmukaisesti, tosin valtuuston jäsenillä ei ole varajäseniä.	Toimielimet toimivat asianmukaisesti, tosin valtuuston jäsenillä ei ole varajäseniä.
3. Seurakunnan toimintaorganisaatio • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arvioitihetkellä alle 2000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri	Seurakunnalla on riittävät valmiudet perustehtävien hoitamiseen. Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut 7 % viiden vuoden aikana.	Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut 8 % viiden vuoden aikana.	Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut 10 % viiden vuoden aikana.

4. Johtaminen seurakunnassa • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/misio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa.	Johtamisen heikkouksia aloitettu korjaamaan. Kiinteistöstrategia puuttuu.	Johtamisen heikkouksia korjataan edelleen. Kiinteistöstrategia tekeillä.	Johtamisen heikkouksien korjaamista jatketaan. Kiinteistöstrategia valmistuu.
5. Seurakunnan henkilöstö • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna.	Henkilöstön määrä 10. Työhyvinvointiasioita on ratkaistu.	Henkilöstön määrä on 10. Työhyvinvointiasioita on edelleen paranneltu.	Henkilöstön määrä on 9. Nuorisotyönohjaajan virka aukeaa haettavaksi eläköitymisen vuoksi.

1. Tilikauden tulos on ilman kertaluonteisia erä negatiivinen kahdena peräkkäisenä vuotena tai kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia erä oli 60 904,08 euroa ylijäämäinen. Kirkollisveroprosentti on 1,85.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia erä on ylijäämäinen. Kirkollisveroprosentti on 1,85.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia erä on ylijäämäinen. Kirkollisveroprosentti on 1,85.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä-luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluonteisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 943 356,77 euroa.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 1 004 260,85 euroa.	Taseen edellisten tilikausien ylijäämä vähenee investointien myötä.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 373 päivää.	Maksuvalmius on yli 90 päivää.	Maksuvalmius on yli 90 päivää.
4. Henkilöstömenojen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuotena.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on ollut laskeva.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista ei kasva.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista ei kasva.

1.4 Arvio tulevasta kehityksestä

Yleiset ja paikalliset kehitysnäkymät

Kuortaneen kunnan asukasluvun ennustetaan vähenevän Tilastokeskuksen ennusteen mukaan noin 0,95 % vuodessa. Kunnan asukasluku oli 3 381 (31.12.2023). Väestö vanhenee, eläkeläisten määrä kasvaa ja syntyvyys on kääntynyt laskuun. Tämä on haaste sekä kunnan elinvoimaisuudelle, että kirkon toiminnalle. Työttömyysaste Kuortaneella oli 7,2 % (vuonna 2023).

Kuortaneen seurakunnan jäsenmäärä oli 2 905 vuoden 2023 lopussa. Jäsenennusteen mukaan jäsenmäärä on noin 2 550 vuonna 2030. Jäsenistö vähenee noin 2,1 %:n vuosivauhtia. Jäsenmäärän laskuun vaikuttaa voimakkaasti jäsenistön ikääntyminen ja syntyvyyden pieneneminen. Kirkkoon kuulumisaste Kuortaneella on noin 85,9 % (31.12.2023).

Vuosimuutos vuodesta 2021 vuoteen 2030 (ennuste).

Vuosi	Jäsenet	Muutos henk.	Muutos %	Kirkkoon kuulumisuus%
2021	3063	-32	-1,03	86,7
2022	2982	-81	-2,64	84,5
2023	2905	-77	-2,58	85,9
2024	2854	-51	-1,76	
2025	2796	-58	-2,03	
2026	2742	-54	-1,93	
2027	2682	-60	-2,18	
2028	2631	-51	-1,90	
2029	2587	-44	-1,67	
2030	2550	-37	-1,43	

Seurakuntamme tekee yhteistyötä eri toimijoiden kanssa monin tavoin. Kuortaneen kunta ja Kuortaneen urheiluopisto ovat tärkeimmät kumppanimme. Erityisesti seurakunnan nuorisotyö ja kunnan sivistystoimi tekevät jatkuvasti aktiivista yhteistyötä, mutta myös varhaiskasvatuksen puolella tätä yhteistyötä pyritään taas tauon jälkeen elävöittämään. Yhteistyötä ja verkostokumppanuutta kehitetään edelleen tulevaisuudessa eri toimijoiden kanssa.

Seurakunnan muita keskeisiä yhteistyötahoja ovat olleet mm. Klemettiseura, Kuortane-Seura, Suomen Latu ry:n ja Lions Clubin kanssa. Pienellä paikkakunnalla verkostoituminen ja yhdessä tekeminen ovat elinehto toiminnan jatkuvuudelle. Päällekkäisyyksiä pyrimme ehkäisemään aktiiville tiedottamisella sekä pitkäkantoisemmalla suunnittelulla.

Pienenä seurakuntana Kuortaneen seurakunta tekee yhteistyötä myös alueen muiden seurakuntien kanssa. Esimerkiksi ruskaretki on järjestetty yhteistyössä Alavuden seurakunnan kanssa. Tätä yhteistyötä pyritään jatkamaan myös tulevaisuudessa. Seurakunta pyrkii tulevaisuudessa entistä aktiivisemmin etsimään uusia yhteistyömahdollisuuksia ja verkostokumppanuuksia.

1.5 Seurakunnan painopistealueet vuonna 2025

Kuortaneen seurakunnan missio, visio ja strategia

Kuortaneen seurakunnan tarkoitus ja tehtävä on palvella maailmanlaajuista Kristuksen kirkkoa ja edistää kristillisen uskon ja lähimmäisenrakkauden toteutumista. Uskonnonlisen ja tunnustuksellisen aspektin lisäksi seurakunnan tehtävä määritellään kirkko-laissa seuraavasti: (3:1§): ”Seurakunta toteuttaa kirkon tehtävää huolehtimalla jumalanpalvelusten pitämisestä, sakramenttien toimittamisesta sekä muista kirkollisista toimituksista, kristillisestä kasvatuksesta ja opetuksesta, sielunhoidosta, diakoniasta, lähetystyöstä ja muista kristilliseen sanomaan perustuvista julistus- ja palvelutehtävistä”.

Seurakunnan ydinarvot ovat:

Usko: Usko ja luottamus Jumalaan antavat voimaa jokaiseen päivään.

Toivo: Pidämme esillä toivoa iankaikkisesta elämästä.

Rakkaus: Meidät on kutsuttu rakastamaan Jumalaa ja toisiamme.

Kuortaneen seurakunnan painopistealueet vuonna 2025

Seurakunnan strategiset, monivuotiset kehittämisen painopistealueet ovat vuonna 2025 strategian mukaan seuraavat:

I Seurakunnan strategian, toimintasuunnitelmien ja toimintakertomusten parempi yhteensovittaminen sekä tavoitteiden selkeyttäminen.

II Vapaaehtoistyön ja seurakuntalaisvastuun lisääminen.

III Ympäristödiplomin ansaitseminen vuoden 2024 aikana ja kirkon ympäristötavoitteiden noudattaminen 5 - Kirkon hiilineutraaliksi 2030 tavoitteiden pohjalta toimiminen ja ympäristödiplomin vaatimusten täyttäminen. - Energiatehokkuuteen pyrkiminen ja ympäristöystävällisyys.

IV Seurakunnan monikanavaisen viestinnän kehittäminen ja selkeän viestintästrategian luonti.

V Työntekijöiden yhteistyön ja työilmapiirin parantaminen.

Edellä mainittujen strategisten painopistealueiden osalta voidaan sanoa, että kohtaan I liittyen, strategia on pyritty paremmin huomioimaan niin toimintakertomusten ja toimintasuunnitelmien laadinnan suhteen. Tulevaisuudessa seurakunnan toiminnan suunnittelu ja myös sen arviointi pyritään paremmin arvioimaan strategian valossa ja siihen integroituna. Kohdan II osalta voidaan todeta, että vapaaehtoistyön ja seurakuntalaisvastuu ovat toteutuneet hyvin seurakunnassa. Niitä pyritään lisäämään ja kehittämään vuonna 2025. kohdan III tavoite ympäristödiplomin osalta ei toteutunut. Tähän vaikuttivat erityisesti seurakunnan johdossa tapahtuneet muutokset, ja se ettei konkreettisiin toimenpiteisiin ryhdytty riittävän ajoissa. Asia pyritään viemään maaliin vuoden 2025 aikana. Kohdan IV osalta seurakunnassa on loppuvuonna 2024 perustettu viestinnän työryhmä, joka kehittää vuoden 2025 aikana uuden viestintästrategian ja -toimintasuunnitelman monikanavaisen ja monipuolisen viestinnän tukemiseksi. Kohdan V osalta voidaan sanoa, että seurakunnan työntekijöiden yhteistyötä ja työilmapiiriä on saatu kehitettyä parempaan suuntaan. Tämä kehitys- ja laadunparannustyö jatkuu vuonna 2025.

Vuoden 2025 erityinen, vuosittainen painopistealue on musiikkityö. Musiikkityö pyritään pitämään monipuolisella tavalla esillä koko vuoden kaikkien työalojen toimesta.

Kuortaneen seurakunnan koko taloussuunnitelmakauden 2025–2027 painopisteenä on kirkon tehtävän toteuttaminen entistä kestävämmällä tavalla. Tavoitteenamme on valmisteilla olevassa kiinteistöstrategiassa todettujen toimenpiteiden toteuttaminen yhtenä askeleena kohti hiilineutraaliutta.

Hiilineutraali kirkko 2030-strategia ja ympäristöasiat

Kirkon tavoitteena on olla toiminnassaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Kirkon seurakuntien tarpeisiin räätälöity ympäristöjärjestelmä Kirkon ympäristödiplomi on työkalu, jonka avulla toteutetaan kirkon energia- ja ilmastostrategian tavoitteita. Tavoitteena on, että kaikilla seurakunnilla on ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä. Hiilineutraaliuteen pyritään [viiden tavoitteen](#) avulla, jotka sisältävät suosituksia toimenpiteistä.

Kuortaneen seurakunta on vähentänyt kiinteistöjen hiilidioksidipäästöjä (tavoite 1) siirtymällä jo muutama vuosi sitten kaukolämpöön. Vain leirikeskusta lämmitetään ke-säaikana sähköllä. Toiminnan päästöjä vähennämme (tavoite 2) suosimalla elintarvikeostoissa ilmastoystävällistä ruokaa ja vähentämällä hävikkiruoan määrää sekä jätteitä lajittelemalla. Mahdollistamme etätyön silloin kun se toiminnan kannalta on mahdollista ja järkevää. Noudatamme seurakunnille laadittuja vastuullisen sijoittamisen ohjeita. Pyrimme kompensoimaan päästöt (tavoite 3) kartoittamalla metsiemme tilan hiilivarastoina. Vaikutamme yhteiskunnallisena toimijana ja keskustelijana (tavoite 4) toteuttamalla rippikoulut mahdollisuuksien mukaan ympäristöystävällisesti ja kannustamalla nuoria ottamaan vastuuta ilmastosta. Kuortaneen seurakunta on sitoutunut ilmastotyöhön (tavoite 5) ja seurakunnalle on hankinnassa ympäristödiplomi vuonna 2025. Tavoitteenamme on olla hiilineutraali seurakunta vuonna 2030.

Arviot seurakunnan kiinteistöjen kehityksestä sekä kiinteistöjen tulevista investointitarpeista kiinteistöstrategian mukaisesti

Vuonna 2025 valmistuvassa kiinteistöstrategiassamme kiinnitämme huomiota siihen, että kiinteistökantamme on mahdollisuuksien mukaan ympäristöystävällistä eikä meillä ole kiinteistökantaa, joka ei ole toiminnan kannalta välttämätöntä. Strategiassamme tarkastelemme avoimin mielin sitä, mikä vielä toimii ja mistä on aika luopua. Tarkastelemme ja arvioimme tilojen vuokrausta aitona vaihtoehtona tilojen omistamiselle. Kiinteistöstrategia laaditaan Kirkkohallituksen mallin ja ohjeiden mukaisesti. Tavoitteenamme on, että kiinteistötoimea ja maankäyttöä koskevaan päätöksentekoon on jatkossa aina sisällytetty myös ympäristövaikutusten arviointi.

Seurakunnassamme on käytössä Basis-järjestelmän rakennus- ja kiinteistörekisteri, jossa rakennusten, kiinteistöjen perustiedot ovat yhteisessä tietokannassa. Sinne ollaan myös laittamassa arvoesineiden perustiedot, kun saadaan inventoija seurakuntaan. Toivon mukaan jo vuoden 2025 aikana.

Seurakunnan toimintaan suunnitellut muutokset

Kuortaneen seurakunnan toimintaan ei ole suunnitteilla suuria muutoksia kuten seurakuntaliitoksia tai merkittäviä yhteistyökuvioita naapuriseurakuntien kanssa.

1.6 Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 11 henkilöä (30.9.2024). Vakituksessa palvelussuhteessa työskenteli 9 henkilöä, joista 7 kokoaikaista ja 2 osa-aikaista ja 1 tarvittaessa tuleva tuntityöntekijä. Vakituksista naisia oli 6 ja miehiä 4. Määräaikaisissa työsuhteissa työskenteli 2 henkilöä, joista 1 mies ja yksi nainen.

HENKILÖSTÖ TYÖALOITTAIN	Määrä
Seurakuntapapisto	2
Kirkkomuusikot	1
Diakoniatyöntekijät	1
Nuorisotyöntekijät	1
Varhaiskasvatuksen työntekijät	2
Muut seurakuntatyöntekijät	1
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	1
Hautausmaatyöntekijät	1
Kiinteistö- ja kirkonpalvelus- työntekijät	1
Yhteensä	11

Henkilöstö 1.1.2025	työaika%
Vs. kirkkoherra Timo Kaukomaa	100
Talospäällikkö Virve Männikkö	100
Seurakuntapastori Jukka Anttila	60
Kanttori Marita Jokiaho	100
Diakoni Lassi Nahkuri	100
Nuorisotyönohjaaja Leena Saraste	100
Vastaava suntio Arja Katajisto	100
Kiinteistönhoitaja/suntio Jukka Mäkipelto	touko-lokakuu 100, talvi 50
vastaava lastenohjaaja Eveliina Lamminpää	100
Lastenohjaaja Silja Kamppinen	44
Siivooja Natalia Micyra	tarvittaessa

Kuortaneen seurakunnassa ei ole laadittu erillistä henkilöstösuunnitelmaa, koska henkilöstön määrä on alle 20.

Vuoden 2025 aikana valitaan uusi nuorisotyönohjaaja eläköitymisen vuoksi ja hänelle tulee myös osa-aikaisen lastenohjaajan tehtäviä. Näin ollen henkilöstön määrä pienee vuoden aikana yhdellä.

Vuonna 2025 seurakunta haluaa erityisesti panostaa työntekijöiden koulutukseen ja ammatillisen osaamisen ylläpitämiseen mahdollistamalla ja kannustamalla työntekijöitä osallistumaan koulutuksiin monipuolisesti.

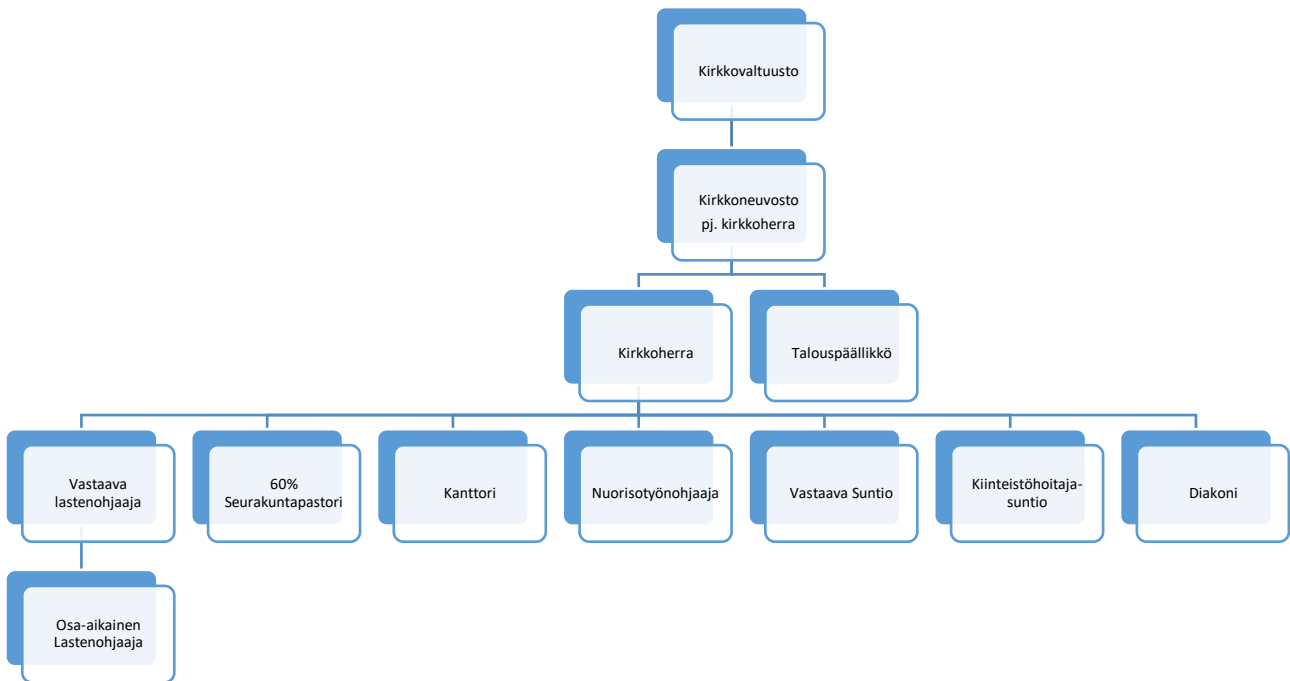
Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Pihlajalinna Työterveyden kanssa. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Työterveysyhteistyön toimintasuunnitelma on voimassa vuoden 2028 loppuun.

Henkilöstökulut	Toteuma 1–12 /2021	Toteuma 1–12 /2022	Toteuma 1–12 /2023
Palkat ja palkkiot	-327 321,89	-341 719,96	-342 225,55
Muut henkilösivukulut	-9 145,95	-8 881,36	-11 259,36
Eläkemaksut	-67 775,46	-71 773,55	-68 383,39
Saadut henkilöstökorvaukset	7 685,37	294,04	1 570,14
Muut henkilöstökulujen oikaisut	-0,19	0,11	-1 162,46
Henkilöstökulut yhteensä	-396 558,12	-422 080,72	-421 460,62
Matkakustannukset	-3 684,19	-2 433,31	-5 968,77
Ravitsemuspalvelut, henkilöstö	-112,50	-1 223,00	-5 047,09
Kuljetuspalvelut	-10 661,40	-12 357,52	-10 037,28
Koulutuspalvelut, henkilöstö	-516,60	-1 234,64	-2 250,75
Työterveyshuolto	-16 191,73	-12 382,61	-21 705,54
E-passi	0,00	0,00	-1 720,18

Työssä jaksamista edistetään mm. E-passilla, jossa annetaan jokaiselle täysiaikaiselle työntekijälle 400 € käytettäväksi liikuntaan kulttuuriin ja hyvinvointiin ja lounasedun 13.50 €/päivä. Osa-aikaisten summat ovat osa-aikaisuuden suhteessa. Taloussuunnitelmakaudelle on sen lisäksi varattu määrärahaa 1–2 vuosittaista työhyvinvointiin painottuvaa päivää varten.

Laadukkaan seurakunnallisen toiminnan turvaaminen edellyttää toimenpiteitä henkilöstön hyvinvoinnin varmistamiseksi. Henkilöstön hyvinvointi on ollut koetuksella viime vuosien jatkuvissa kriisitilanteissa. Työhyvinvointia parannetaan vaikuttamalla ennakoivasti työhyvinvointiin ja työnjakoon. Keinoja parantamiseen ovat muun osaamisen kehittämisen lisääminen ja jakaminen.

Organisaatiokaavio

1.7 Talousarvion rakenne

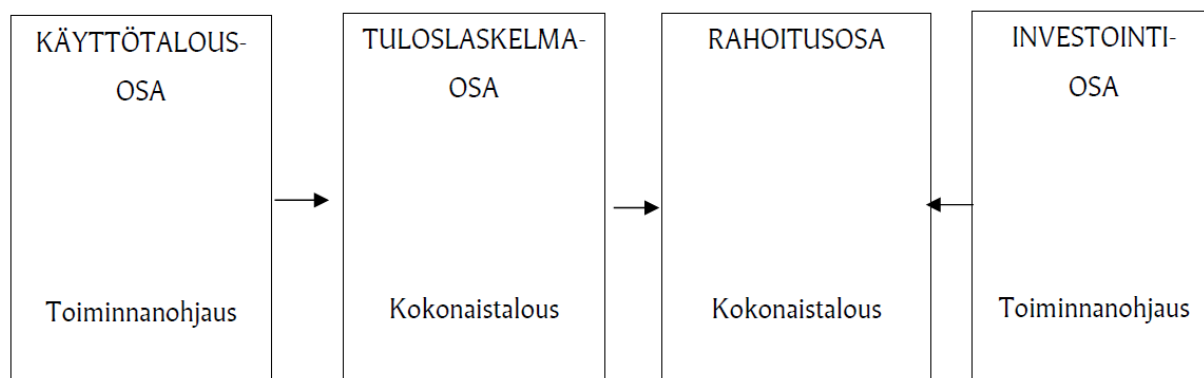
Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakunnalle on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Kirkkoneuvosto/yhteinen kirkkoneuvosto vastaa talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnasta. Kirkkovaltuusto/yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion sekä vähintään kolmea vuotta koskevan toiminta- ja taloussuunnitelman. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taaseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (KJ 6:2.3)

Talousarvio muodostuu käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta, rahoitusosasta ja investointiosasta. Käyttötalous- ja investointiosat osoittavat, mihin seurakuntatalous

kohdistaa käytettävissä olevat taloudelliset resurssinsa. Tuloslaskelma- ja rahoitusosat osoittavat, miten seurakuntatalouden taloudellinen tulos muodostuu ja miten seurakuntatalous toimintansa rahoittaa.

Käyttötalous muodostuu pääluokista, joita ovat hallinto, seurakunnallinen toiminta, hautaustoimi ja kiinteistötoimi. Pääluokat koostuvat tehtäväalueista, jotka puolestaan muodostuvat yhdestä tai useammasta tulosityksiköstä/kustannuspaikasta.

Kuva. Seurakuntatalouden talousarvion osat ja niiden liittyminen toisiinsa.

1.8 Talousarvion sitovuus

Talousarvioon otetaan tehtävien hoitamisen ja toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Siinä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan.

Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion käyttötalousosassa tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet ja muut toiminnan tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sillä tasolla, jolla talousarvio on sitova kirkkovaltuustoon nähden.

Kuortaneen seurakunnan talousarvion sitovuustasot

Talousarvio on sitova kirkkohallituksen antamien taloushallinnon ohjeiden mukaisella pääluokkatasolla. Sitovuustasona on toimintakate ilman sisäisiä eriä. Sisäiset erät eivät ole sitovia, eikä niitä ole ilmoitettu talousarviossa. Pääluokkatason talousarvion edellisen tilikauden 2023 vertailuluvut sisältävät sisäiset erät. Investointien osalta sitova taso on hankekohtainen.

II Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa on esitetty Kuortaneen seurakunnan tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot pääluokkatasolla.

2 Perustelut

2.1 Hallinto (pl 1)

Hallintoelimet (101)

Kirkkovaltuusto käyttää seurakunnan päätösvaltaa. Vuoden 2022 syyskaudella on käyty sopuvaalit, jonka perusteella nimetty uusi kirkkovaltuusto toimikaudeksi 2023–2026. Kirkkovaltuusto on vuoden 2024 lopulla 13 jäseninen, eli kahden jäsen vaje yhden muutettua pois paikkakunnalta. Kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston toimintaperiaatteet ja valtuudet on määritelty 1.1.2024 voimaan astuneessa hallintosäännössä.

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 HALLINTOELIMET	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	Kirkkolain 3 luvun 5 §:n nojalla seurakunnan päätösvaltaa käyttää kirkkovaltuusto, jolle kirkkolaissa, muussa laissa, kirkkojärjestyksessä tai hallintosäännössä ole toisin säädetty tai määrätty. Kirkkoneuvosto hoitaa kirkkolaissa, muussa laissa ja kirkkojärjestyksessä sille säädetty sekä muutoin sille määrätty tehtävät sekä ne toimeenpano- ja hallintotehtävät, joita ei ole säädetty tai määrätty muun viranomaisen tehtäviksi tai jotka asian luonteen vuoksi kuuluvat kirkkoneuvoston suoritettaviksi.

TAVOITTEET 2025	
Tavoite 1 Kirkkovaltuusto käyttää seurakunnan päätösvaltaa jollei toisin säädetä tai määrätä. Toimikausi on neljä kalenterivuotta	Toimenpiteet toteuttamiseksi Kirkkovaltuusto kokoontuu tarvittaessa eli neljä- viisi kertaa vuoden aikana. Kirkkoneuvosto valmistelee ja panee täytäntöön kirkkovaltuuston päätökset sekä mahdolliset valtuutettujen aloitteet. Kirkkovaltuuston kutsuu tarvittaessa koolle kirkkovaltuuston puheenjohtaja.
Tavoite 2 Kirkkoneuvosto johtaa yleisesti seurakunnan toimintaa, valvoo seurakunnan etua, edustaa seurakuntaa ja käyttää sen puhevaltaa tuomioistuimissa ja muissa viranomaisiin, johtaa seurakunnan hallintoa ja viestintää sekä seurakunnan talouden ja omaisuuden hoitoa sekä tekee seurakunnan puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet	Toimenpiteet toteuttamiseksi Kirkkoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan kutsusta 5–10 kertaa vuodessa. Kokouksissa esittelijöinä toimivat kirkkoherra ja talouspäällikkö. Tarvittaessa kokouksiin voidaan kutsua myös muita seurakunnan työntekijöitä tai asiantuntijoita.
Tavoite 3 Kirkkovaltuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten joko vähintään yhden varsinaiseen ja yhden varatilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön	Toimenpiteet toteuttamiseksi Tilintarkastus suoritetaan keväällä tilinpäätöksen valmistuttua ja tilikauden aikana kauden aikainen tarkastus. Seurakunnan tilintarkastajana toimii JHTT-yhteisö KPMG Oy.
KEHITYSNÄKYMÄ/VISIO/TAVOITTEET VIIDEN VUODEN PÄÄSTÄ	Seuraavalle valtuustokaudelle täysilukuinen valtuusto varajäsenineen.

Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto (105) sekä tietohallinto (1050001)

Talous-, henkilöstö ja yleishallinnon tehtävä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjako- taulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Tehtäviin kuuluu seurakunnan taloussuunnitelman ja talousarvion laatiminen,

kiinteistö- ja henkilöstöhallinto, virka- ja työehtosopimusasiat, henkilöstö- ja asiakaspalvelu sekä hautainhoitorahaston hoito. Lisäksi taloushallinto tuottaa talousseurantaa ja raportointia kirkkoneuvostolle. Tärkeimpänä tehtävänä on taloudellisten puitteiden luominen seurakunnan tehtävien toteuttamista varten.

Toisena tehtäväalueena on kehittää henkilöstösuunnittelua ja henkilöstöhallinnon prosesseja sekä raportoida henkilöstöasioista. Vastuulle kuuluu myös henkilöstön koulutus, työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut, TYKY-päivät, liikunta- ja kulttuurisetelit.

Kolmantena tehtävänä on seurakunnan toimitusten aika-, paikka- ja työntekijävarauksen hoitaminen, asiakaspalvelu, tiedottaminen ja toimistotehtävien hoitaminen. Tehtäväalueen kuluihin kuuluvat myös yleiset hallinnolliset menot, Katrina-varausohjelman käyttömenot, IT-tukipalveluiden maksuosuus, Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) maksut ja toimintavakuutusmaksut.

Tietohallinto hoituu yhteistyössä Kirkon keskusrahaston It-alueen kanssa. Seurakunta maksaa keskusrahastolle käyttämiensä koneiden vuokrat. Tukimaksu sisältää myös verkkoyhteydet.

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 TALOUS-, HENKILÖSTÖ- JA YLEISHALLINTO ja TIETOHALLINTO	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	Seurakunnan talous-, henkilöstö- ja hallinnollisten asioiden sekä kirkkoherranviraston toiminnan hoitaminen
TAVOITTEET 2025	
Tavoite 1 Taloudellisten ja hallinnollisten toimintamahdollisuuksien ylläpitäminen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Henkilöstö- ja taloushallinnon kehittäminen, parantaminen ja vakauttaminen sekä organisatoristen uudistusten ja kehitysprojektien hallittu ja onnistunut läpivieminen.
Tavoite 2 Kirkkoherranviraston aukiolo kahtena viikonpäivänä.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Seurakuntalaisia palvellaan kirkkoherranviraston aukioloaikoina ja puhelimeen ja sähköposteihin vastataan mahdollisuuksien mukaan myös muina aikoina.

Tavoite 3	Toimenpiteet toteuttamiseksi
Viestinnän tehostaminen ja kehittäminen.	- Sähköinen varauskalenterin käytön tehostaminen. - Viestintätyöryhmän työn aloittaminen seurakunnan viestinnän tehostamiseksi. - Viestintästrategian tekeminen.

Kirkonkirjojenpito (107)

Seurakunta ostaa palvelut Lapuan hiippakunnan aluekeskusrekisteriltä, joka huolehtii seurakunnan jäsenten väestökirjanpitoon liittyvistä tehtävistä.

HALLINTO	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	3 917,33	-2 350,00	3 500,00	3 500,00	3 500,00
Myyntituotot	726,00	250,00			
Maksutuotot	382,33	400,00	500,00	500,00	500,00
Tuet ja avustukset	2 724,00	-3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
Muut toimintatuotot	85,00				
Toimintakulut	-174 292,76	-181 150,00	-175 320,00	-176 658,75	-177 428,13
Henkilöstökulut	-63 407,81	-94 410,00	-96 650,00	-97 988,75	-98 758,13
Palkat ja palkkiot	-53 061,69	-78 100,00	-79 360,00	-80 439,40	-81 079,10
Henkilösivukulut	-10 346,12	-16 310,00	-17 290,00	-17 549,35	-17 679,03
Henkilökulujen oikaisuerät	0,00				
Palvelujen ostot	-102 316,99	-78 560,00	-70 070,00	-70 070,00	-70 070,00
Vuokratkulut	-417,76	-800,00	-400,00	-400,00	-400,00
Sisäiset vuokratkulut	-4 110,26				
Aineet ja tarvikkeet	-3 788,76	-7 150,00	-7 400,00	-7 400,00	-7 400,00
Ostot tilikauden aikana	-3 788,76	-7 150,00	-7 400,00	-7 400,00	-7 400,00
Muut toimintakulut	-251,18	-230,00	-800,00	-800,00	-800,00
TOIMINTAKATE	-170 375,43	-183 500,00	-171 820,00	-173 158,75	-173 928,13
VUOSIKATE	-170 375,43	-183 500,00	-171 820,00	-173 158,75	-173 928,13
Sisäiset vyörytyserät	161 673,72				
TILIKAUDEN TULOS	-8 701,71	-183 500,00	-171 820,00	-173 158,75	-173 928,13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-8 701,71	-183 500,00	-171 820,00	-173 158,75	-173 928,13

2.2 Seurakunnallinen toiminta (pl 2)

Jumalanpalveluselämä (201)

Jumalanpalvelustyön tehtävänä on seurakunnan palveleminen Jumalan sanalla ja sakramenteilla.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

- Monipuolinen jumalanpalveluselämä
- Vapaaehtoisten kouluttaminen ja vapaaehtoisuuden lisääminen
- Rohkeasti uuden kokeileminen
- Yhteisöllisyys

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 JUMALANPALVELUSELÄMÄ	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	<i>Veisatkaa yhdessä psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja, soittakaa ja laulakaa täydestä sydäimestä Herralle ja kiittäkää aina ja kaikesta Jumalaa, Isää, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä. (Ef. 5:19–20)</i> Seurakunta kutsuu seurakuntalaisia yhteiseen jumalanpalvelukseen sanan ja ehtoollisen sakramentin äärelle. Seurakuntalaiset ovat yhdessä työntekijöiden kanssa toteuttamassa jumalanpalveluksia.
TAVOITTEET 2025	
Tavoite 1 Vapaaehtoisten aiempaa parempi osallisuus jumalanpalveluselämän toteuttamisen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Vapaaehtoisten kutsuminen ja rohkaiseminen mukaan jumalanpalveluselämään liittyvän toiminnan toteuttamiseen. • Jumalanpalvelusavustajakoulutuksen, kuten ehtoollisavustajakoulutuksen järjestäminen.
Tavoite 2 Monipuolisen jumalanpalveluselämän mahdollistaminen.	• Järjestämällä erityismessuja, kuten Tuomasmessuja ja perhemessuja, ja kutsumalla aktiivisesti niihin mukaan. • Järjestämällä yhteisiä kirkkopyhiä ja jumalanpalveluksia yhdessä eri yhteistyötahojen kanssa.

KEHITYSNÄKYMÄ/VI-SIO/TAVOITTEET VII-DEN VUODEN PÄÄSTÄ	Uusien sukupolvien kasvattaminen ja integroiminen mukaan seurakunnan jumalanpalveluselämään ja sen toteuttamiseen.
MITEN VUOSITEEMA HUOMIOIDAAN	Pitämällä eri tavoin musiikkityötä esillä seurakunnan jumalanpalveluselämässä ja kutsumalla siihen monipuolisesti mukaan (esim. kuorotoiminta).

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöresurssit/toimitilat:

Pääjumalanpalvelukset pidetään pääsääntöisesti klo 10, mutta erityismessu voidaan pitää myös iltakirkkona klo 18 (esim. Tuomasmessu). Kaksoispyhinä, kuten juhannuksena ja uutenavuonna jälkimmäisen pyhäpäivän jumalanpalvelus alkaa klo 12.

Vapaaehtoiset: kirkkokuoro, musiikkiryhmät sekä yksittäiset laulajat ja soittajat; ehtoollisavustajat, tekstien lukijat ym.

Toimitiloina kirkko, seurakuntatalo, kappeli on tällä hetkellä pois käytöstä.

Hautaan siunaaminen (202)

Hautaan siunaaminen on seurakunnallista toimintaa eikä tehtäväalue näin ollen kuulu pääluokkaan hautaustoimi, jonne muut hautaamisesta aiheutuvat kulut ja tuotot kirjataan.

Hautaan siunaamisen kuluja ovat papin ja kanttorin palkat sivukuluineen siunaus- ja muistotilaisuuksiin osallistumisesta etukäteisvalmisteluineen sekä sisäiset vuokratulot ja sisäiset palvelukulut muistotilaisuuksien järjestämisestä.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

- Surevien välitön ja sielunhoidollinen kohtaaminen.
- Hautaan siunaaminen toimitetaan arvokkaasti ja vainajaa kunnioittaminen.

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 HAUTAAN SIUNAAMINEN	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	Hautaen siunaaminen kuten myös muut kirkolliset toimitukset ovat osa seurakunnan jumalanpalveluselämää. Hautaan siunaamisessa seurakunta yhteisönä hoitaa survia niin, että asianomaiset "voisivat elää luottavaisin mielin ja hyvällä omallatunnolla. Ja etteivät he arjen huolten keskellä kadottaisi iankaikkista päämääräämme" (Kausaalitoimitukset/Hautaus).
TAVOITTEET 2025	
Tavoite 1 Panostetaan omaisten kohtaamiseen läpi siunausprosessin.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Olemme omaisiin yhteydessä hyvissä ajoin ennen siunaustilaisuutta, ja pyrimme ensi sijassa järjestämään kasvokkaisen surukeskustelun. • Osallistumme kutsuttaessa muistotilaisuuteen.
Tavoite 2 Hautauspolun läpikäyminen sen toteuttamiseen osallistuvien kanssa.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Pitämällä huolta siitä, että hautauspolun läpikäymiseen ja siihen liittyviin varataan riittävästi aikaa sen toteuttamiseen osallistuvien henkilöiden kanssa.
KEHITYSNÄKYMÄ/VIISIO/TAVOITTEET VII-DEN VUODEN PÄÄSTÄ	Huomioimalla se toiminnassa ja tilojen käytössä, että hautaan siunaamiset tulevat lisääntymään seuraavina vuosina väestön ikääntymisen seurauksena.
MITEN VUOSITEEMA HUOMIOIDAAN	Huolehtimalla siitä, että siunaus- ja muistotilaisuuksien musiikki hoidetaan asianmukaisella tavalla omaisten kanssa sopien.

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöresurssit/toimitilat:

Toimitilat: kappeli (ei tällä hetkellä toiminnassa) ja kirkko, pieni osa siunauksista haudalla sekä seurakuntatalo.

Hautaan siunaamisia on vuosittain noin 60–90. Hautausaikoja varataan pääsääntöisesti perjantai- ja lauantapäiville. Pappi ja kanttori osallistuvat muistotilaisuuteen aina pyydettyäessä.

Kustannuksina työalalle kirjataan papin ja kanttorin palkkausmenot sivukuluineen siunaus- ja muistotilaisuuksiin osallistumisesta etukäteisvalmisteluineen. Hautaamisesta aiheutuvat muut menot kirjataan hautaustoimen menoiksi.

Muut kirkolliset toimitukset (203)

Muita kirkollisia toimituksia ovat kasteet, konfirmaatiot ja vihkimiset etukäteisvalmisteluineen.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Seurakuntalaiset kohdataan kiireettä ennen toimituskeskusteluja ja niihin varataan riittävästi aikaa.

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	Kastekäskyn (Matt. 28:18–20) perusteella kirkko ottaa kasteessa jäsenekseen ja armoliiton yhteyteen lapsia ja aikuisia. Rippikoulun päätteeksi järjestetään konfirmatio, missä tunnustaudutaan kirkon uskoon ja käydään Pyhällä Ehtoollisella. Kihlakumppanit vihitään kirkollisesti avioliittoon kirkkokäsikirjassa määrätillä tavalla. Avioliitto, joka on solmittu muussa kuin evankelisluterilaisen kirkon käyttämässä järjestyksessä, voidaan pyydettyäessä siunata.
TAVOITTEET 2025	
Tavoite 1 Kirkolliset toimitukset järjestetään laadukkaasti etukäteisvalmistelujen pohjalta yhteistyössä asianosaisten kanssa.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Otetaan yhteyttä asianosaisiin riittävän ajoissa, ja suunnitellaan yhteistyössä heidän kanssa toimituksen sisältö. • Kunnioitetaan omaisten ajatuksia ja pyrkimällä mahdollisuuksien mukaan toteuttaa heidän toivonsa.

Tavoite 2 Rohkaistaan ja kannustetaan ihmisiä kirkollisten toimitusten hyödyntämiseen elämässään.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Pidetään esillä kirkollisia toimituksia ja tarjotaan mahdollisuuksia niihin, kuten kodin siunaamiseen. • Rohkaistaan ihmisiä elämään kristillisten arvojen mukaisesti, pitämällä esimerkki avioliiton merkitystä esillä. • Tuomalla monipuolisella tavalla esille kasteen merkitystä kohtaamisissa ja seurakunnan viestinnässä.
Tavoite 3 Pitämällä toimituksia esillä laaja-alaisesti ja monipuolisesti seurakunnan viestintäkanavissa.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Kehittämällä ja parantamalla seurakunnan viestintää. • Hyödyntämällä myös aiempaa paremmin sosiaalisen median tuomia mahdollisuuksia.
KEHITYSNÄKYMÄ/VIISIO/TAVOITTEET VII-DEN VUODEN PÄÄSTÄ	Hautaan siunaamisten määrän kasvu suhteessa muihin toimituksiin huomioita seurakunnan toiminnassa ja myös laajemmin seurakuntaelämässä.
MITEN VUOSITEEMA HUOMIOIDAAN	Pitämällä esillä hengellistä musiikkia toimituksissa, ja myös rohkaisemalla sen pariin.

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöresurssit/toimitilat:

Kirkkoherra, seurakuntapastori 60 % ja kanttori ja suntio. Toimitilat: kirkko, kappeli ja seurakuntatalo, kodit tai joku muu yhdessä sovittu tila. Kasteita on viime vuoden 2024 lokakuun loppuun mennessä 10.

Konfirmaatioita järjestetään vuonna 2025 kaksi, molemmat heinäkuussa. Lisäksi järjestetään yhteistyössä Kuortaneen urheiluopiston kanssa 11 konfirmaatiota kalenterivuoden aikana.

Seurakunnan omien isosten ja vapaaehtoisten roolia konfirmaatiossa korostetaan ja uuden suunnitelman mukaisesti rippikoululaisen kotiin tehdään kotikäynti tai ollaan muulla tavoin yhteydessä rippikoululaisen huoltajiin.

Kustannuksina työalalle kirjataan mm. kasteiden, konfirmaatioiden ja vihkimisten toimittamisesta aiheutuneet tulot ja menot etukäteisvalmisteluineen.

Aikuistyö (204)

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 AIKUISTYÖ	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	Aikuistyön toiminnan tavoitteena on kohdata työikäisiä seurakuntalaisia sekä luoda toimintaa, johon aikuinen seurakuntalainen voi osallistua tai halutessaan toteuttaa yhteistä pappeutta palvelutehtävissä. Tarkoituksena on tarjota laajojen ja säännöllisten ryhmien ohessa satunnaisia tapahtumia, ja toimintaa joihin seurakuntalaiset voivat halutessaan osallistua. Erityisesti panostetaan työikäisiin ja juuri eläköityneisiin seurakuntalaisiin. Työalan alle sijoitetaan myös nais- ja miestyö.
TAVOITTEET 2025	
Tavoite 1 Vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen seurakunnassa.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Kannustamalla ja rohkaisemalla eri tavoin vapaaehtoisia mukaan seurakunnan toimintaan, ja siitä myös avoimesti viestimällä.
Tavoite 2 Hengellistä yhteisöelämää tukevien ryhmien ylläpitäminen ja kehittäminen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi - Raamattupiiri jatkaa toimintaansa myös vuonna 2025. - Miestenpiirin aloittaminen kevätkaudella 2025.
KEHITYSNÄKYMÄ/VISIO/TAVOITTEET VII-DEN VUODEN PÄÄSTÄ	Monipuolisen aikuistyön järjestäminen seurakunnassa eri ikä- ja väestöryhmät huomioiden. Vapaaehtoistoiminnan lisääminen.
MITEN VUOSITEEMA HUOMIOIDAAN	Pitämällä musiikkia aktiivisesti mukana aikuistyön arjessa.

Kuten usein seurakunnassa, myös Kuortaneella perheellisten tavoittaminen on haaste. Lapsityön kanssa yhdessä toteutettavat vauvakirkot ja perhekirkot sekä erityismessut ovat merkittäviä väyliä tavoittaa myös aikuisikäisiä. Työikäisten lisäksi pyritään erityisesti tavoittamaan aktiiviset eläkeläiset, jotka harvemmin osallistuvat diakoniapiireihin, mutta heitä voitaisiin tavoittaa erilaisilla muilla ryhmillä, kuten miesten ja naisten piireillä ja illoilla sekä myös yksittäisille tapahtumilla. Luonto- ja ulkoilmatilaisuudet ovat myös merkittävä osa toimintaa ja yleensä vetävät väkeä, kuten leiri- ja vaellusmatkat.

Muut seurakuntatilaisuudet (205)

Muihin seurakuntatilaisuuksiin luetaan seurakunnan muu julkinen toiminta, mikä ei ole jumalanpalvelustoimintaa, mm. kinkerit, evankeliointi, tempaukset, hartaushetket, raamatunopetustilaisuudet, seurat, alueelliset ja valtakunnalliset tilaisuudet sekä muut julkiset tilaisuudet.

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 MUUT SEURAKUNTATILAIKUUDET	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	Tukea ja mahdollistaa sitä seurakunnallista työtä ja kirkon toimintaa, mikä ei ole huomioitu missään muussa työalan toiminnassa. Tarjota mahdollisuus seurakuntalaisille kokoontua Sanan ja rukouksen ääreen.
TAVOITTEET 2025	
Tavoite 1 Seurakunnan omaa raamattuun ja hengelliseen elämään liittyviä luentosarjoja järjestetään myös vuonna 2025.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Järjestämällä hengelliseen elämään liittyvä luentosarja keväällä 2025.

Tavoite 2 Ruskaretken järjestäminen yhteistyössä toisen seurakunnan kanssa syksyllä 2025.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Organisoimalla ja mahdollisuuksien mukaan järjestämällä ruskaretki syksyllä 2025 yhteistyössä naapuriseurakunnan kanssa.
KEHITYSNÄKYMÄ/VIISIO/TAVOITTEET VIIHEN VUODEN PÄÄSTÄ	Monipuolisemman, ja mahdollisesti laaja-alaisemman toimintamuotojen tarjoaminen kysynnän ja tarpeen mukaan.
MITEN VUOSITEEMA HUOMIOIDAAN	Pitämällä musiikki osana muun seurakuntatyön alaan liittyvässä toiminnassa.

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöressit/toimitilat:

Ruskaretken järjestäminen yhteistyössä Alavuden seurakunnan tai jonkin muun naapuriseurakunnan kanssa, Kuortaneen seurakunta vastaa osaltaan ohjaajan kustannuksista.

Tiedotus ja viestintä (210)

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 TIEDOTUS JA VIESTINTÄ	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	Tehtävänä on jakaa tietoa seurakunnan sanomasta ja toiminnasta Kuortaneella asuville viestinnän eri mahdollisuuksia käyttäen. Tehtävänä on myös kuunnella seurakunnasta nousevia signaaleja ja reagoida niihin. Lisäksi tehtävänä on tukea ja kannustaa seurakunnan työntekijöitä erityisesti verkkoviestinnässä.
TAVOITTEET 2025	
Tavoite 1 Viestinnän kehittäminen ja parantaminen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi - Viestintästrategian laatiminen. - Viestintätyöryhmän työn aloittaminen.

Tavoite 2 Monikanavaisen viestinnän kehittäminen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Viestinnän kehittäminen ja laadun parantaminen sosiaalinen median alustoille. • Tarkemman viestintäsuunnitelman tekeminen ja vastuun jakaminen.
KEHITYSNÄKYMÄ/VIISIO/TAVOITTEET VII-DEN VUODEN PÄÄSTÄ	Monipuolisen ja laadukkaan viestinnän tarjoaminen ja tuottaminen.
MITEN VUOSITEEMA HUOMIOIDAAN	Huomioidaan musiikkityö myös viestinnässä aiempaa paremmin.

Musiikki (220)

Musiikin tehtäväalue vastaa seurakunnan musiikkitoiminnasta. Musiikkitoiminnan tavoitteena on välittää evankeliumia musiikin avulla. Samalla tavoitetaan seurakuntalaisia eri ikäryhmissä ja saadaan heitä itse osallistumaan musiikin toteuttamiseen.

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 MUSIIKKITYÖ	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	<i>"Kaiken musiikin päämäärä ja perimmäinen syy tulee olla Jumalan kunnia ja mielen rakennus!" (J.S.Bach).</i> Kirkkomusiikin tehtävänä on Jumalan sanan julistus, rukous, kiitos, sielunhoito sekä olla "elämän voimana seurakuntalaisten juhlassa ja arjessa". Virsilaulu on keskeisellä paikalla jumalanpalveluelämässä, kirkollisissa toimituksissa ja seurakunnan toiminnassa. Kirkkomusiikkiin sisältyy kaikki hengellinen musiikki. Raamatun hyvä sanoma virsissä ja muussa musiikissa rohkaisee ja antaa toivoa omaan uskonelämään sekä palveluun.
TAVOITTEET 2025	

Tavoite 1 Musiikin edistäminen ja kehittäminen jumalanpalveluselämässä ja erilaisissa tapahtumissa.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Pitää musiikkityötä monipuolisesti esillä ja kutsua ihmisiä mukaan musiikkityöhön ja -toimintaa. Järjestämällä erilaisia musiikkitapahtumia.	
Tavoite 2 Kuoro- ja laulutoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Kutsumalla ihmisiä mukaan kuoroihin. Mahdollisesti myös uutta kuorotoimintaa kehittämällä.	
Tavoite 3 Musiikkikasvatuksen edistäminen seurakunnassa.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Pitämällä musiikkikasvatusta rippikoululaisille ja varhaiskasvatusryhmille. Mahdollisesti myös aloittamalla uutta kuoro- ja tai laulutoimintaa nuorten parissa.	
MUUTOKSET TOIMINNASSA	Mitä tehdään enemmän/mihin kohdistetaan resursseja Kirkon urkujen korjauksen loppuun saattaminen mahdollisimman pian, viimeistään alkuvuoteen 2025 mennessä.	Mitä tehdään vähemmän/jätetään pois Toiminta jatkuu musiikkityön osalta vuonna 2025 samoin kuin ennenkin.
KEHITYSNÄKYMÄ/VISIO/TAVOITTEET VIIDEN VUODEN PÄÄSTÄ	Jumalanpalvelusten saaminen mielenkiintoisemmiksi ja kutsuvammiksi, jotta saamme kaikenikäisiä kirkkoon ja mukaan seurakunnan musiikkitoimintaan. Eritysjumalanpalveluksiin panostaminen. Saada kuorot pysymään elinvoimaisina jatkossakin. Vapaaehtoisten toimintaa voidaan kehittää lisäämällä mm. yhteislounaita ja kahvitustoimintaa yhdessä diakoniatyön kanssa. Vapaaehtoistoimintaa voidaan myös kehittää järjestämällä muita tilaisuuksia yhdessä muiden työalojen, kuten varhaiskasvatustyön ja nuorisotyön kanssa. Seurakuntaelämän elävöittäminen järjestämällä erilaisia konsertteja ja musiikkitapahtumia ja pitämällä musiikkityötä ja -elämää esillä laaja-alaisesti seurakunnan toiminnassa.	

MITEN VUOSITEEMA HUOMIOIDAAN	Pitämällä musiikkia esillä kaikessa seurakuntatyössä ja -elämässä.
-------------------------------------	--

Varhaiskasvatus (231)

Varhaiskasvatuksen tehtäväalue sisältää aiemmat tehtäväalueet päiväkerho (231), pyhäkoulu (232) ja perhekerhotyö (238). Perhekerhotyötä ovat mm. avoimet perhekerhot ja pikkuväen kerho.

Varhaiskasvatuksen tehtäväalueelle kirjataan alle kouluikäisiin kohdistuva toiminta ja sen tuotot ja kulut.

Päiväkerho on 3–5-vuotiaan lapsen oma paikka, jossa hän saa turvallisesti opetella ryhmässä olemista ilman vanhempiaan. Kerhossa painottuvat lapsesta välittäminen ja lapsuuden ilon kokemukset. Päiväkerho tukee kotien kristillistä kasvatusta ja rakentaa lapsen kokemusta seurakunnasta, jossa hän tulee kohdatuksi. Lasten kautta toivomme rohkaisevamme myös vanhempia osallistumaan jumalanpalveluselämään ja muuhun seurakunnan toimintaan.

Perhekerho on monimuotoinen lasten ja heidän läheistensä kohtaamispaikka. Vanhempi, isovanhempi tai hoitaja osallistuu kerhoon yhdessä lapsen/lasten kanssa. Perhekerho on lapsiperheille matalan kynnyksen seurakunta ja vertaisryhmä, joka tarjoaa vaihtelua arkisen aherruksen keskellä. Se sisältää yhteisen hartaushetken, laulua, leikkiä ja askartelua ja yhdessä olemista samassa elämäntilanteessa olevien kanssa.

Pyhäkoulun tehtävänä on hoitaa lasta siinä yhteisössä, jonka jäseneksi hänet on kas-tettu. Pyhäkoulussa lapsi kasvaa oman ikä kautensa ja omien edellytystensä mukaisesti seurakunnan yhteyteen, sen jumalanpalveluselämään ja yhteiseen uskoon. Pyhäkoulun toiminta on suunnattu kolme-neljävuotiaista alkaen aina kouluikäisiin lapsiin.

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 VARHAISKASVATUS		
TYÖALAN YLEISKUVAUS	Varhaiskasvatuksen toiminta perustuu Jeesuksen antamaan kaste- ja lähetyskäskyyn. Tarkoituksena on tukea perheiden omaa kasvatustyötä ja vahvistaa seurakuntayhteyttä antamalla heille mahdollisuuden osallistua seurakunnan eri toimintoihin. Teemme yhteistyötä myös muiden varhaiskasvatus-työtä tekevien tahojen kanssa. Päiväkerhoryhmät kokoontuvat kerran viikossa leikkimään, laulamaan, liikkumaan, hiljenty- mään ja toimimaan yhdessä.	
TAVOITTEET 2025		
Tavoite 1 Lapsiperheiden ta- voittaminen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Säännöllinen kerhojen ryhmätoiminta, kirjepyhäkoulu, perhekirkot, syntymäpäiväkortit, erilaiset tapahtumat perheille ja yhteistyö kunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Ilosanoma kuuluu kaikille.	
Tavoite 2 Turvallisen kasvu- ympäristön luomi- nen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Kasvatuskumppanuuden tukeminen sekä kristillisen kasvatuksen ja arvomaailman vahvistaminen. Virikkei- den antaminen.	
Tavoite 3 Aarteen vaaliminen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Jokainen lapsi on ainutlaatuinen, ihmeistä suurin, Juma- lan luoma. Tämä sanoma näkyy suunnittelu- ja toteu- tustyössä.	
MUUTOKSET TOI- MINNASSA	Mitä tehdään enemmän/mi- hin kohdistetaan resursseja Kutsutaan 3-vuotiaat mukaan päiväkerhoihin. Eli päiväkerho- työn tarjoaminen kolmelle ikä- luokalle. Polku- toimintamallin sisäänajo työmuodon suunnittelu- ja to- teutustyöhön.	Mitä tehdään vähem- män/jätetään pois Vuonna 2025 keskitymme nykyisten toimintamuotojen jatkuvuuteen ja kehittämi- seen.

KEHITYSNÄ- KYMÄ/VISIO/TA- VOITTEET VIIDEN VUODEN PÄÄSTÄ	Kerhokuljetukset turvataan myös jatkossa. Päiväkotiyhteistyö sujuvammaksi.
--	---

Nuorisotyö (236)

Nuorisotyön tehtäväalueeseen sisältyy aiemmat tehtäväalueet varhaisnuorisotyö (233) ja nuorisotyö (236) joiden tuotot ja kulut kirjataan tähän.

Nuorisotyötä on kaikki kouluikäisten lasten ja nuorten toiminta rippikoulua lukuun ottamatta.

Nuorisotyön avulla tuetaan nuorten hengellistä kasvua ja seurakuntayhteyden vahvistumista, mikä tapahtuu kohtaamisen, osallistamisen ja sitouttamisen keinoin nuorten erilaiset elämäntilanteet huomioiden.

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 NUORISOTYÖ	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	Nuorisotyön tavoitteena on vahvistaa nuoren uskoa ja auttaa nuorta näkemään jäsenyytensä seurakunnassa merkittävänä sekä antaa hänelle mahdollisuus ottaa vastuuta seurakunnan toiminnan toteuttamisesta. Nuorisotyössä työntekijä on välittävä, turvallinen aikuinen, joka kohtaa nuoren yksilönä.
TAVOITTEET 2025	
Tavoite 1 Varhaisnuorten ja nuorten tavoittaminen, arjessa eläminen nuorten kanssa. Kristillisen kasvatuksen tukeminen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Seurakunnan läsnäolo sekä omissa että kunnan yhteisissä tapahtumissa. Yhteistyö koulujen ja koulu-nuorisotyöntekijän kanssa: tapahtumat ja kouluvierailut, päivänavaukset ja koululaiskirkot. Yhteistyö kunnan vapaa-aikatoimen kanssa: mm. loma-aikojen tekemiset ja lasten leirit. Ala-asteille nukketeat-teriesitys Kultaisesta säännöstä sekä joulujän ta- pahtuma.

Tavoite 2 Nuorten jaksamisen tukeminen ja turvallisena aikuisena toimiminen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Walk in toiminnan jatkaminen, sielunhoidolliset tapaamiset, sosiaalisessa mediassa näkyminen.	
Tavoite 3 Nuorten seurakuntayhteyden säilyminen ja turvaaminen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Nuorisotyön vastuuryhmässä vaikuttajanuorille tilaa. Käytännön avustustehtäviä: pääsiäisvaellus, isoskoulutus, kolehtien keruu ym. tehtäviä jumalanpalveluksissa.	
MUUTOKSET TOIMINNASSA	Mitä tehdään enemmän/mihin kohdistetaan resursseja • Niin kauan kuin koulut haluavat yhteistyötä, siihen tartutaan ja työtä kehitetään yhdessä koulujen kanssa. Vaikuttajanuoria otetaan huomioon laajemmalti seurakunnan hallinnossa. Vuosikellon päivitys.	Mitä tehdään vähemmän/jätetään pois
KEHITYSNÄKYMÄ/VISIO/TAVOITTEET VII-DEN VUODEN PÄÄSTÄ	• Nuoret ovat aktiivisesti mukana päätöksenteossa. Vuosikellon avulla suunnitellaan toimintaa edelleen.	

Rippikoulu (235)

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 RIPPIKOULU	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	Rippikoulutyön tavoitteena on tarjota ev.lut. kirkon rippikoulu-suunnitelman 2018 Suuri ihme -mukaista rippikouluopetusta kaikille. Uuden rippikoulusuunnitelman jatkaminen 2025. Suunnitelmassa uutta on mm. ehtoolliseen osallistumisen mahdollistaminen rippikoulun aikana, valinnaisuuden lisääminen ja opetusmenetelmien monipuolistaminen erilaiset oppijat huomioiden.

	Nuori vahvistuu siinä uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan, johon hänet on pyhässä kasteessa otettu, kasvaa rakkaudessa lähimmäiseen ja elää rukouksessa ja seurakuntayhteydessä.	
TAVOITTEET 2025		
Tavoite 1 Leirien ja päiväkou- lun turvallinen to- teutuminen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Pyritään varmistamaan turvallisuus: henkilöresurssit kohdillaan (ohjaajat, isokset, isäntä, yövalvoja, keittiö). Nuorten henkiseen hyvinvointiin panostetaan.	
Tavoite 2 Perheitten tavoitta- minen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Kohtaamiset vanhempien kanssa ilmoittautumisen yhteydessä, vierailuiltoina ja yhteisessä leirin/päiväkoulun päätöshetkessä. Kaikkiin rippikoulukoteihin ollaan puhe- linyhteydessä etukäteen.	
Tavoite 3 Seurakuntaan tutus- tuminen ja kristi- tyksi kasvaminen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Käynnit eri tilaisuuksissa rippikoulukortin mukaisesti, messuryhmät ja diakoniaryhmät.	
MUUTOKSET TOI- MINNASSA	Mitä tehdään enemmän/mihin kohdistetaan resursseja Yhteydenpito koko riparivuoden ajan riparilaisiin ja kotiväkeen. Tilat Torpalla vaativat kunnostusta. Vuosikelloa päivitetään aktiivisesti, samoin seurakunnan nettisivuja.	Mitä tehdään vähemmän/jätetään pois
KEHITYSNÄ- KYMÄ/VISIO/TA- VOITTEET VIIDEN VUODEN PÄÄSTÄ	Rippikoulua kehitetään yhdessä kaikkien työntekijöitten kanssa. Messuryhmiin panostetaan, sillä kirkkokulttuurituntemus on vähäistä.	
MITEN VUOSI- TEEMA HUOMIOI- DAAN	Vuositeema huomioidaan monipuolisesti toiminnassa.	

Diakonia (241)

Diakoniatyön tehtäviin kuuluu perinteisen hoidollisen tai huollollisen diakoniatyön lisäksi mm. eläkeläispiirit, vammaistyö ja mielenterveystyö sekä työttömien toiminnan tukeminen ja avoimien ovien toiminta, samoin kuin diakoniajuhlat, talkoot, myyjäiset ja tempaukset, diakoniatyön ruoka-avustukset sekä muut taloudelliset avustukset.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

- Yleinen diakoniatyö
- Kristillinen rakkauden palvelu

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 DIAKONIA	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	Diakoniatyö on kristillisiin arvoihin perustuvaa palvelutyötä. Työssä etsitään erityisen tuen tarpeessa olevia ihmisiä, joita yhteiskunnan tukitoimet eivät tavoita. Asiakkaiden rinnalla kuljetaan elämän arjessa, ilossa, surussa ja kriiseissä. Diakoniatyössä tuetaan hädässä olevia sekä autetaan ihmisiä löytämään voimavaroja elämäänsä. Diakoniatyön perustehtävä on välittää evankeliumin toivoa ja lähimmäisenrakkautta erityisesti niille, joiden hätä on suurin. Diakoniatyö kuuluu kaikille seurakuntalaisille ja se toteutuu hengellisenä ja henkisenä tukena sekä aineellisena apuna.
TAVOITTEET 2025	
Tavoite 1 Apua tarvitseva tulee kohdatuksi ja autetuksi.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Asiakkaat kohdataan kristillisen rakkauden palvelun kautta. Jumalan meille antama rakkaus tulee näkyä kohdatessa asiakkaita. • Asiakkaat pyritään kohtaamaan avun tarpeen mukaan. Antamalla hengellistä, henkistä tai taloudellista apua. • Ikääntyvien kohtaaminen on tärkeää. • Jaamme avustuksia lahjakortteina ja olemme mukana EU-maksukorttien jaossa. • Diakoniatöiden kautta voimme auttaa apua tarvitsevia kierrätysvaatteilla ja muilla kierrätystavaroilla. • Seurakunnan kahvitarjoilun mahdollistavan maitokärryn kautta voimme myös kohdata ihmisiä muun muassa hautausmaalla.

Tavoite 2 Ikääntyvien ja tukea tarvitsevien arvostus näkyy toiminnassa.	Toimenpiteet toteuttamiseksi - Järjestämme yhteisen syntymäpäiväjuhlan 70- , -75, ja -80-vuotiaille. - Teemme syntymäpäiväkäyntejä -85 ja -90 ja yli 90-vuotiaille. - Teemme kotikäyntejä tarpeen mukaan, erityisesti vanhuksille. - Teemme laitospäyntejä, mm. järjestäen hartauksia vanhusten, mielenterveyskuntoutujien ja kehitysvammaisten palveluissa.
Tavoite 3 Yhä useampi löytää merkitystä elämäänsä diakoniatyön kautta.	Toimenpiteet toteuttamiseksi - Järjestämme keskiviikkokeittoja ja kyllillä olevia diakoniapiirejä. - Järjestämme yhteisvastuulounaita. - Pidämme yllä diakoniatoria, jonka kautta voi löytää "kirppistasoisen" vaatteen tai muun tarvitsemansa tavaran. Diakoniatoria pyritään kehittämään löytämällä käyttöön sopivan kokoinen tila. - Järjestämme joka vuosi retken. - Pyrimme kehittämään diakoniatyön vapaaehtoistoimintaa. Muun muassa keskiviikkokeitto-lounaissa vapaaehtoiset ovat erityisen tärkeitä. - Järjestämme joka vuosi sururyhmän.
KEHITYSNÄ- KYMÄ/VISIO/TA- VOITTEET VIIDEN VUODEN PÄÄSTÄ	Vanhus- ja avustustyön lisääminen ja kehittäminen.
MITEN VUOSITEEMA HUOMIOIDAAN	Osa työtehtävistä on toteutettu musiikkityön kanssa yhteistyössä jo nyt, ja tätä ylläpidetään ja kehitetään tulevana vuonna.

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöresurssit/toimitilat:

Diakoniatyö on tällä hetkellä juuri sopivan kokoinen. Emme voi juuri ottaa lisätyötehtäviä diakoniatyöhön, koska työntekijöitä on vain yksi.

Lähetys (260)

Lähetystyö ml. talousarviossa lähetysjärjestöille osoitetut varat ja nimikkosopimukset. Lähetystyön retket, seurakuntamatkojen ja leirien sekä lähetystyön hyväksi järjestetyt juhlat, tempaukset ja myyjäiset.

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 LÄHETYS	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	Kuortaneen seurakunnan lähetystyön tarkoituksena on tukea lähetystyötä kirkkomme virallisten lähetysjärjestöjen työalueilla esirukouksin, taloudellista tukea hankkien, lähetystyötä laajasti tunnetuksi tehden seurakuntatyön ja -elämän arjessa sekä olemalla vuorovaikutuksessa lähettien kanssa.
TAVOITTEET 2025	
Tavoite 1 Lähetyskasvatus ja lähetystyön esillä pitäminen seurakuntaelämän ja -työn arjessa.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Lähetyslounaat, lähetyspiirit, myyjäiset, yhteiset tilaisuudet lähetysjärjestöjen kanssa, tempaukset varojen hankkimiseksi. • Lähetyskasvatus seurakunnan varhaiskasvatus- ja nuorisotyössä • Lähetystyöstä kertominen eri tilaisuuksissa ja yhteisöissä, kuten kouluissa. • Kauneimmat joululaulut -tapahtuman järjestäminen. • Kummilapsityön esillä pitäminen.
Tavoite 2 Nimikkolähettien työn tukeminen eri tavoin.	Toimenpiteet toteuttamiseksi • Pitämällä heitä ja heidän työtään esillä seurakuntaelämässä, ja näin tehdä heidän toimintansa tutuksi seurakuntalaisille. • Pitämällä yhteyttä nimikkolähetteihin, ja mahdollisuuksien mukaan järjestämällä heille lähetysvierailutilaisuuksia.
KEHITYSNÄKYMÄ/VISIO/TAVOITTEET VIIDEN VUODEN PÄÄSTÄ	Lähetystyön tuleminen yhä lähemmäksi ihmisten etäännyessä kristinuskosta; sisälähetystyön huomioiminen seurakunnan työssä.

MITEN VUOSITEEMA HUOMIOIDAAN	Pitämällä eri tavoin musiikkityötä esille lähetystyössä, ja myös huomioiden lähetystyö seurakunnan musiikkityössä.
-------------------------------------	--

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöresurssit/toimitilat:

Lähetteinä toimivat Kansanlähetyksestä Tuisku ja Annukka perheineen Lähi-idässä ja SLEY:stä Virpi Otieno Keniassa.

Kirkkolain ja kirkkojärjestyksen mukaan seurakunnan ja sen jäsenten tulee edistää lähetystyötä (KL luku § 3:1, KJ luku § 3:25). Tämän seurakunnat tekevät yhteistyössä kirkon lähetysjärjestöjen kanssa. Seurakunnat osoittavat talousarvioissaan varoja kirkon lähetysjärjestöille ja Kirkon Ulkomaanavulle, joka yhdessä lähetysjärjestöjen kanssa hoitaa kirkon lähetystehtävää ja siihen kuuluvaa diakonista vastuuta.

Muu seurakuntatyö (290)

Muun seurakuntatyön tehtäväalue sisältää myös aiemman tehtäväalueen Muu palvelu (245).

Muuta seurakuntatyötä on työ, jolle ei löydy muuta luontaista tehtäväaluetta.

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	26 614,25	16 460,00	16 600,00	16 600,00	16 600,00
Myyntituotot	383,07		700,00	700,00	700,00
Maksutuotot	16 480,40	15 000,00	14 700,00	14 700,00	14 700,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	9 750,78	1 460,00	1 200,00	1 200,00	1 200,00
Toimintakulut	-589 415,30	-446 249,00	-467 539,00	-462 466,30	-464 810,26
Henkilöstökulut	-292 183,08	-315 610,00	-335 119,00	-334 046,30	-336 390,26
Palkat ja palkkiot	-236 878,52	-256 110,00	-271 980,00	-271 093,84	-272 980,95
Henkilösivukulut	-56 069,68	-59 500,00	-63 139,00	-62 952,46	-63 409,31
Henkilökulujen oikaisuerät	765,12				
Palvelujen ostot	-65 674,71	-74 669,00	-71 700,00	-71 500,00	-71 500,00
Sisäiset vuokratulut	-195 112,64				
Aineet ja tarvikkeet	-21 073,91	-28 650,00	-31 800,00	-28 000,00	-28 000,00
Ostot tilikauden aikana	-21 073,91	-28 650,00	-31 800,00	-28 000,00	-28 000,00
Annetut avustukset	-14 919,63	-26 000,00	-28 000,00	-28 000,00	-28 000,00
Muut toimintakulut	-451,33	-1 320,00	-920,00	-920,00	-920,00
TOIMINTAKATE	-562 801,05	-429 789,00	-450 939,00	-445 866,30	-448 210,26

Rahoitustuotot ja -kulut	-213,69				
Sisäiset korkokulut	-213,69				
VUOSIKATE	-563 014,74	-429 789,00	-450 939,00	-445 866,30	-448 210,26
Poistot ja arvonalentumiset	-999,90				
Suunnitelman mukaiset poistot	-999,90				
Sisäiset vyörytyserät	-214 122,47				
TILIKAUDEN TULOS	-778 137,11	-429 789,00	-450 939,00	-445 866,30	-448 210,26
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-778 137,11	-429 789,00	-450 939,00	-445 866,30	-448 210,26

2.3 Hautaustoimi (pl 4)

Hautaustoimi on seurakunnalle annettu yhteiskunnallinen tehtävä, jonka hoitamiseksi se saa valtionrahoitusta valtiolta. Hautaustoimen kulut katetaan valtionrahoituksella ja hautauksesta perittävillä maksuilla.

Hautaustoimen pääluokkaan kuuluvat hautausmaahallinto (401), hautausmaakiinteistö (403), hautausmaa (4030001), varsinainen hautaustoimi (404) ja uutena, vuonna 2025 alkava kustannuspaikka, vainajien säilytys (406).

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 HAUTAUSTOIMI	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	Hautausmaan hallinto ja asiakaspalvelu. Hautaustoimeen ja hautojen hoitoon liittyvät tehtävät. Hautausmaan palvelutehtävien hoitaminen. Hautausmaan rakennukset palvelevat hautausmaan käyttäjiä ja työntekijöitä. Hautausmaan huoltorakennuksilla sijaitsevat henkilökunnan sosiaalilat, tarvike ja välinevarastot sekä työtilat. Hautausmaan rakennuksiin luetaan myös siunauskappeli. Hautausmaan yleishoito, hautaukset, kaluston hankinta ja huolto. Yksityisiä hautoja hoidetaan erillisillä sopimuksilla hautainhoitorahaston kautta. Hautausmaan yleisvaikutelmaa kohennetaan suunnitelmallisessa hoitotyössä ja uusilla istutuksilla. Hoitotöissä noudatetaan kirkkoneuvoston vahvistamaa suunnitelmaa hautausmaan hoidosta ja kunnostamisesta.
TAVOITTEET 2025	
Tavoite 1 Jätehuollon toimivuuden parantaminen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Jätteenkeräysjärjestelmän ajantasaistaminen ja uusiminen.

Tavoite 2	Toimenpiteet toteuttamiseksi
Puustosta huolehtiminen.	Huonokuntoiset puut poistetaan ja tarvittaessa istutetaan uusia.

Perustelut:

Käytännön tehtäviä hoitavat vastaava suntio ja kiinteistönhoitaja-suntio sekä kesäaikana kausityöntekijät. Asiakkaita palvellaan pääsääntöisesti kaikkina arkipäivinä.

Talousarvioon sisältyvät normaalit käyttömenot, joista suurimman osan muodostavat henkilöstö- ja toimistomenot. Hautausmaan menot syntyvät lähinnä palkkakustannuksista, hautausmaalle kesäkaudella hankittavista hoitotarvikkeista ja sankarihautausmaan hoitosopimuksesta. Hautausmaan tulot ovat hautauspalveluista ja hautasijoista perittävät maksut.

Keväällä 2025 hautausmaalle hankitaan muistokivi seurakunnalle luovutettujen hautojen muistolaatoille. Tätä varten on budjettiin varattu raha.

HAUTAUSTOIMI	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	21 382,00	18 900,00	22 350,00	22 350,00	22 350,00
Maksutuotot	21 382,00	18 900,00	22 350,00	22 350,00	22 350,00
Toimintakulut	-126 068,51	-108 130,00	-122 080,00	-118 052,90	-115 464,36
Henkilöstökulut	-67 095,24	-70 160,00	-74 860,00	-75 982,90	-76 544,36
Palkat ja palkkiot	-55 336,75	-56 930,00	-60 400,00	-61 306,00	-61 759,00
Henkilösivukulut	-11 750,87	-13 230,00	-14 460,00	-14 676,90	-14 785,36
Henkilökulujen oikaisuerät	-7,62				
Palvelujen ostot	-40 416,11	-27 650,00	-29 350,00	-29 350,00	-29 350,00
Investointi	0,00				
Vuokratkulut			-6 300,00	-3 150,00	
Aineet ja tarvikkeet	-18 340,43	-10 100,00	-11 350,00	-9 350,00	-9 350,00
Ostot tilikauden aikana	-18 340,43	-10 100,00	-11 350,00	-9 350,00	-9 350,00
Muut toimintakulut	-216,73	-220,00	-220,00	-220,00	-220,00
TOIMINTAKATE	-104 686,51	-89 230,00	-99 730,00	-95 702,90	-93 114,36
Rahoitustuotot ja -kulut	-183,58				
Sisäiset korkokulut	-183,58				
VUOSIKATE	-104 870,09	-89 230,00	-99 730,00	-95 702,90	-93 114,36
Poistot ja arvonalentumiset	-1 959,63		-1 470,00	-1 470,00	-1 470,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 959,63		-1 470,00	-1 470,00	-1 470,00
Sisäiset vyörytyserät	-49 800,43				
TILIKAUDEN TULOS	-156 630,15	-89 230,00	-101 200,00	-97 172,90	-94 584,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-156 630,15	-89 230,00	-101 200,00	-97 172,90	-94 584,36

2.4 Kiinteistötoimi (pl 5)

Kiinteistötoimen tavoitteena on ylläpitää ja hoitaa seurakunnan kiinteistöjä niin, että ne palvelevat toimintaa mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti. Kiinteistötoimen menot muodostuvat pienistä korjaus- ja huoltotoista, sekä kiinteistöjen ylläpitoon liittyvistä kuluista, kuten lämmitys- ja sähkömenoista. Myös kiinteistöyöntekijöiden palkkame-
noja maksetaan hautausmaakiinteistöjen talousarviosta. Suurempia hankkeita varten tehdään määrärahavaraus talousarvion investointiosaan.

Kiinteistötoimen pääluokkaan kuuluvat kiinteistöhallinto (501), kirkot (502), kellotapulit (503), siunauskappelit (504), seurakuntatalot (506), leiri- ja kurssikeskukset (508), muut rakennukset (509) sekä maa- ja metsätalous (510).

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 KIINTEISTÖTOIMI	
TYÖALAN YLEISKUVAUS	Rakennuttaa ja ylläpitää seurakunnan toiminnan vaatimat kiinteistöt sekä tarjota toiminnan ja kiinteistöjen edellyttämät sun- tio-, kiinteistönhoito-, kunnossapito- ja puhtaanapitopalvelut.
TAVOITTEET 2025	
Tavoite 1 Kiinteistöjen kun- nosta huolehtimi- nen, korjaus ja uudisrakentami- nen.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Investointisuunnitelman mukaiset korjaus- ja huoltotoi- menpiteet sekä uudisrakennus.
Tavoite 2 Metsien hoito.	Toimenpiteet toteuttamiseksi Metsien kokonaispinta-ala on 214,9 ha. Metsäsuunnitelma on laadittu vuosille 2023–2032, suunnitelmakauden hak- kuumääräarvio on 5800m³. Tavoite on tuottaa varoja seu- rakunnan toimintaan hoitamalla metsiä kestävä kehityk- sen periaatteiden mukaisesti. Hakkuut toteutetaan metsän hoitosuunnitelman mukaisesti. Metsäsuunnitelma vuosille 2023–2032 on laadittu talousarviovuonna 2022 yhteis- työssä Mhy Metsäpohjanmaan kanssa.

KIINTEISTÖTOIMI	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	315 542,77	135 200,00	113 700,00	35 400,00	30 600,00
Maksutuotot	280,00	100,00			
Vuokratuotot	33 160,72	35 100,00	17 700,00	16 200,00	16 200,00
Metsätalouden tuotot	79 799,95	100 000,00	96 000,00	19 200,00	14 400,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	3 079,20				
Sisäiset tuotot	199 222,90				
Toimintakulut	-221 682,34	-161 070,00	-195 623,00	-176 747,03	-176 178,06
Henkilöstökulut	-8 426,01	-8 380,00	-16 363,00	-14 347,03	-14 453,06
Palkat ja palkkiot	-6 600,11	-6 800,00	-13 200,00	-11 571,00	-11 656,50
Henkilösivukulut	-1 476,08	-1 580,00	-3 163,00	-2 776,03	-2 796,56
Henkilökulujen oikaisuerät	-349,82				
Palvelujen ostot	-83 557,92	-56 730,00	-75 870,00	-61 270,00	-60 595,00
Investointi	0,00				
Vuokrakulut	-55,09	-100,00	-250,00	-250,00	-250,00
Aineet ja tarvikkeet	-111 782,03	-83 990,00	-85 900,00	-83 640,00	-83 640,00
Ostot tilikauden aikana	-111 782,03	-83 990,00	-85 900,00	-83 640,00	-83 640,00
Muut toimintakulut	-17 861,29	-11 870,00	-17 240,00	-17 240,00	-17 240,00
TOIMINTAKATE	93 860,43	-25 870,00	-81 923,00	-141 347,03	-145 578,06
Rahoitustuotot ja -kulut	-36 577,67				
Sisäiset korkokulut	-36 577,67				
VUOSIKATE	57 282,76	-25 870,00	-81 923,00	-141 347,03	-145 578,06
Poistot ja arvonalentumiset	-43 667,19		-39 984,00	-39 984,00	-39 984,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-43 667,19		-39 984,00	-39 984,00	-39 984,00
Sisäiset vyörytyserät	28 343,35				
TILIKAUDEN TULOS	41 958,92	-25 870,00	-121 907,00	-181 331,03	-185 562,06
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	5 710,30				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	47 669,22	-25 870,00	-121 907,00	-181 331,03	-185 562,06

III Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosasta nähdään koko seurakunnan tulos, joka sisältää sisäiset erät.

Tuloslaskelmaosa osoittaa seurakunnan tulorahoituksen riittävyyden toiminnan menoihin, korko- ja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisten omaisuuserien hankintamenojen jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin.

1.1 Perustelut

Kuortaneen seurakunnan tuloslaskelmaosan erien tulo-/menoarvioista sitovia ovat kirkollisverotuloarviot, rahastomaksut, valtionrahoitus.

Talousarvion pohjana on 1,85 %:n tuloveroprosentti. Kirkollisverotilityksiä on arvioitu kertyvän noin 910.000 €. Valtionrahoituksen suuruudeksi kirkkohallitus arvioi 90.682 € jos uudet jakoperusteet toteutuvat. Yhteensä 1,000.682 €.

Toimintatuottojen kertymä 156.150 €. Metsätalouden tuottojen kertymä ensi vuodelle on noin 96.000 €. Muut tulot kertyvät mm. retki- ja matkamaksuista, hautaustoimien maksuista, srk-talon vuokratuloista, jne.

Toimintakulut ovat kaikkiaan 960.562 €. Henkilöstökulujen osuus näistä on 522.922 €. Henkilöstökulujen osuus on noin 54 % toimintakuluista ja noin 57 % verotuloista. Palvelujen ostot yht. 246.990 €. Aineet, tarvikkeet ja tavarat, yht. 136.450 €.

1.2 Tuloslaskelmat

Tuloslaskelma

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	168 233,45	168 210,00	156 150,00	77 850,00	73 050,00
Myyntituotot	1 109,07	250,00	700,00	700,00	700,00
Maksutuotot	38 524,73	34 400,00	37 550,00	37 550,00	37 550,00
Vuokratuotot	33 160,72	35 100,00	17 700,00	16 200,00	16 200,00
Metsätalouden tuotot	79 799,95	100 000,00	96 000,00	19 200,00	14 400,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusva- rat	12 829,98	1 460,00	1 200,00	1 200,00	1 200,00
Tuet ja avustukset	2 724,00	-3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
Muut toimintatuotot	85,00				
Toimintakulut	-912 236,01	-896 849,00	-960 562,00	-933 924,98	-933 880,81
Henkilöstökulut	-431 112,14	-488 560,00	-522 992,00	-522 364,98	-526 145,81
Palkat ja palkkiot	-351 877,07	-397 940,00	-424 940,00	-424 410,24	-427 475,55
Henkilösivukulut	-79 642,75	-90 620,00	-98 052,00	-97 954,74	-98 670,26
Henkilökulujen oikaisuerät	407,68				
Palvelujen ostot	-291 965,73	-237 609,00	-246 990,00	-232 190,00	-231 515,00
Investointi	0,00				
Vuokrakulut	-472,85	-900,00	-6 950,00	-3 800,00	-650,00
Aineet ja tarvikkeet	-154 985,13	-129 890,00	-136 450,00	-128 390,00	-128 390,00
Ostot tilikauden aikana	-154 985,13	-129 890,00	-136 450,00	-128 390,00	-128 390,00
Annetut avustukset	-14 919,63	-26 000,00	-28 000,00	-28 000,00	-28 000,00
Muut toimintakulut	-18 780,53	-13 890,00	-19 180,00	-19 180,00	-19 180,00
TOIMINTAKATE	-744 002,56	-728 639,00	-804 412,00	-856 074,98	-860 830,81
Kirkollisverotulot	847 207,21	790 000,00	910 000,00	919 282,00	919 373,00
Valtionrahoitus	71 525,04	70 000,00	90 682,00	90 682,00	90 682,00
Verotuskulut	-10 461,83	-10 000,00	-10 900,00	-10 900,00	-10 900,00
Kirkon rahastomaksut	-63 444,00	-65 000,00	-74 490,00	-74 490,00	-74 490,00
Rahoitustuotot ja -kulut	996,64	1 600,00	500,00	500,00	500,00
Korkotuotot	263,35	1 000,00			
Muut rahoitustuotot	779,10	600,00	500,00	500,00	500,00
Korkokulut	-45,81				
VUOSIKATE	101 820,50	57 961,00	111 380,00	68 999,02	64 334,19
Poistot ja arvonalentumiset	-46 626,72		-41 454,00	-41 454,00	-41 454,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-46 626,72		-41 454,00	-41 454,00	-41 454,00
Erilliskirjanpituon hoidetut rahas- tot	0,00				
Tuotot	-1 722,40				
Kulut	1 722,40				
TILIKAUDEN TULOS	55 193,78	57 961,00	69 926,00	27 545,02	22 880,19
Poistoerojen lisäys (-) tai vähen- nys (+)	5 710,30				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	60 904,08	57 961,00	69 926,00	27 545,02	22 880,19

IV Investointiosa

Investointiosa sisältää määrärahat ja tuloarviot taseen pysyviin vastaaviin aktivoitaville seurakuntatalouden investointihankkeille tai hankeryhmille. Investointiosa sisältää myös määrärahat pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoihin sekä seurakunnan toiminnan mahdollistamiseksi hankittavien sijoitusten hankintamenoihin.

4.1 Perustelut

Investointeihin on varattu yhteensä 335.000 €:n määrärahat vuodelle 2025.

Vuosien 2025–2026 aikana toteutetaan siunauskappelin peruskorjaustyöt. Samalla kappelin käyttötarkoitus muutetaan siunauskappelista kappeliksi, mikä mahdollistaa kasteiden, pienten häiden ja muiden seurakuntatilaisuuksien järjestämisen tilassa. Yleisövässät poistuvat tilasta ja ne siirretään uuteen vuosina 2025–2026 rakennettavaan toimistovarastorakennukseen, joka tulee sijoittumaan hautausmaan pohjoisen puoleisen parkkipaikan alueelle.

Kellotapulin yläosa uusittiin vuonna 2020, yläosa tulee tervata alkuvuosina vuosittain. Kellotapulin soittoautomaatti uusittiin vuonna 2024 etäkäyttötoiminnalla varustetuksi. Kirkon katon huoltotervaus tulee suorittaa aika ajoin ja kesälle 2025 on terva varattu.

Kellotapuli on maalattu 2015, joten sen maalaus ei ole ajankohtainen. Kellotapulin seinässä sijaitsevan vaivaisukon konservointi on ollut suunnitelmassa ja kesällä 2021 vaivaisukkoon kohdistuneen murtoyrityksen jälkeen vaivaisukolle tehtiin kuntokartoitus ja konservointisuunnitelma. Vaivaispojan korjaus on aloitettu vuoden 2023 aikana ja on vielä meneillään.

Kirkon urkujen osalta on laadittu korjaussuunnitelma, jonka mukaisesti kirkon urkuja tulee huoltaa/korjata tulevina vuosina urkujen toiminnan varmistamiseksi. Korjaussuunnitelmassa on urkujen puhdistus, täysviritys, ilmalaatikoiden saumanahkojen uusiminen, ilmalaatikoiden venttiilipalkeiden tarkistaminen ja uusiminen sekä soittopöy-

dän sähkökoneiston puhdistus ja kontaktikenkien pintojen uusiminen. Korjaustyöt alkoivat 2023 vuoden lopulla ja jatkuvat niin että viimeiset työt valmistunevat viimeistään vuoden 2025 alussa.

Virastotalon katon uusiminen suoritetaan vuoden 2025 aikana, samoin ikkunoiden ulkopokien maalaus. Myöhempinä vuosia ainakin toinen asunnoista muutetaan ryhmätalaksi, mahdollisesti molemmat, jolloin ne yhdistetään.

Tulevien vuosien korjausvelan vähentämiseksi tulee jatkossa varata vuosikorjauksiin rahaa, vuosikorjaukset toteutetaan erillisen suunnitelman mukaisesti.

4.2 Investointiosa hankkeittain

Investointiosa on kirkkovaltuustoon nähden sitova hankekohtaisesti, mikä tarkoittaa talousarvion vuotuisuusperiaatteen mukaisesti, että kuluvan vuoden talousarvioon merkitty summa on sitova.

Tilaus	Kustannusarvio	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva 2024	TA 2025	TS 2026
Tapulin soittojärjestelmän automatiikka	0,00	9 120,00	20 000,00	0,00	0,00
Hautausmaan valaistus ja sähköistys	0,00	28 413,44	23 000,00	0,00	0,00
Leirikeskus (Torppa)	0,00	3 950,00	15 000,00	0,00	0,00
Siunauskappelin ilmanvaihtotyöt	0,00	403,00	55000,00	100 000,00	100 000,00
Kirkon urkujen huolto/korjaus	0,00	37 404,00	18500,00	130 00,00	0,00
Kirkon katon huoltotervaus	0,00			20 000,00	0,00
Kellotapulin yläkaton huoltotervaus	0,00	0,00		3 500,00	0,00
Vaivaisukon korjaus	0,00	3 500,00	0,00	3 500,00	0,00
Virastotalon katon uusiminen	0,00	0,00		85 000,00	0,00
Virastotalon ikkunoiden maalaus	0,00	0,00		10 000,00	0,00
Hautausmaan toimistovarastorakennus	0,00	0,00		100 000,00	50 000,00
Virastotalon asuntojen muuttaminen				0,00	30 000,00
Kiinteistöjen lukitusjärjestelmän uusinta				0,00	30 000,00
Yhteensä	0,00	82790,44	131500,00	335000,00	210000,00

V Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosa osoittaa, miten suunniteltu toiminta vaikuttaa seurakuntatalouden rahavaroihin ja erityisesti maksuvalmiuteen. Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta kertoo miten vuosikate ja muu tulorahoitus riittää investointimenojen kattamiseen.

RAHOITUSTOIMI	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakulut	0,00	-250,00			
Muut toimintakulut	0,00	-250,00			
TOIMINTAKATE	0,00	-250,00			
Kirkollisverotulot	847 207,21	790 000,00	910 000,00	919 282,00	919 373,00
Valtionrahoitus	71 525,04	70 000,00	90 682,00	90 682,00	90 682,00
Verotuskulut	-10 461,83	-10 000,00	-10 900,00	-10 900,00	-10 900,00
Kirkon rahastomaksut	-63 444,00	-65 000,00	-74 490,00	-74 490,00	-74 490,00
Rahoitustuotot ja -kulut	37 971,58	1 600,00	500,00	500,00	500,00
Korkotuotot	263,35	1 000,00			
Muut rahoitustuotot	779,10	600,00	500,00	500,00	500,00
Sisäiset korkotuotot	36 974,94				
Korkokulut	-45,81				
VUOSIKATE	882 798,00	786 350,00	915 792,00	925 074,00	925 165,00
Sisäiset vyörytyserät	73 905,83				
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahat	0,00				
Tuotot	-1 722,40				
Kulut	1 722,40				
TILIKAUDEN TULOS	956 703,83	786 350,00	915 792,00	925 074,00	925 165,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	956 703,83	786 350,00	915 792,00	925 074,00	925 165,00

VI Hautainhoitorahasto

Hautainhoitorahastosta katetaan hautainhoitosopimuksien mukainen hautojen hoito. Ulkopuolinen yrittäjä hoitaa hautojen hoitosopimuksen mukaisen hoidon.

HAUTAINHOITORAHASTO	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	1 722,40	4 500,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00
Maksutuotot	1 722,40	4 500,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00
323800 Jaksotetut haudanhoitomaksut	1 722,40	4 500,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00
Toimintakulut	-1 722,40	-4 300,00	-4 300,00	-4 300,00	-4 300,00
Palvelujen ostot	-1 722,40	-4 300,00	-4 300,00	-4 300,00	-4 300,00
432100 Rahoitus- ja pankkipalvelut	-219,40				
435600 Alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut	-1 503,00	-4 300,00	-4 300,00	-4 300,00	-4 300,00
TOIMINTAKATE	0,00	200,00	200,00	200,00	200,00
VUOSIKATE	0,00	200,00	200,00	200,00	200,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	200,00	200,00	200,00	200,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	200,00	200,00	200,00	200,00